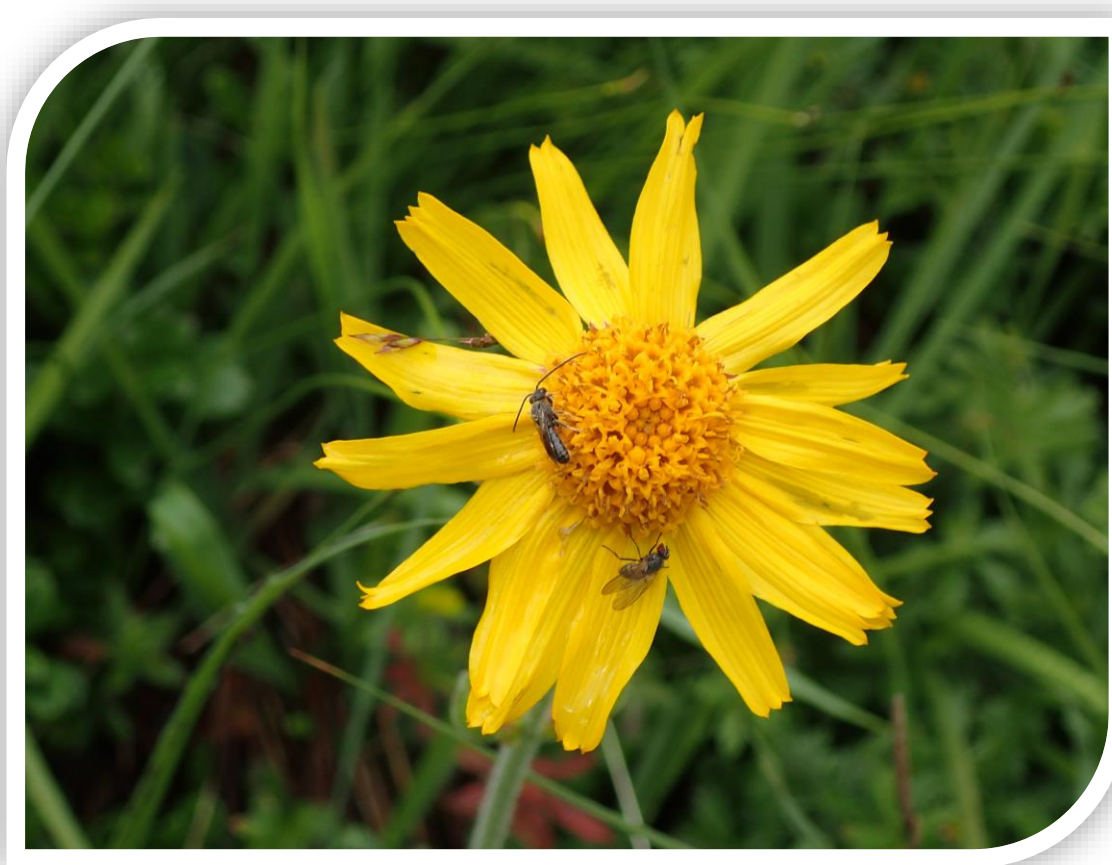
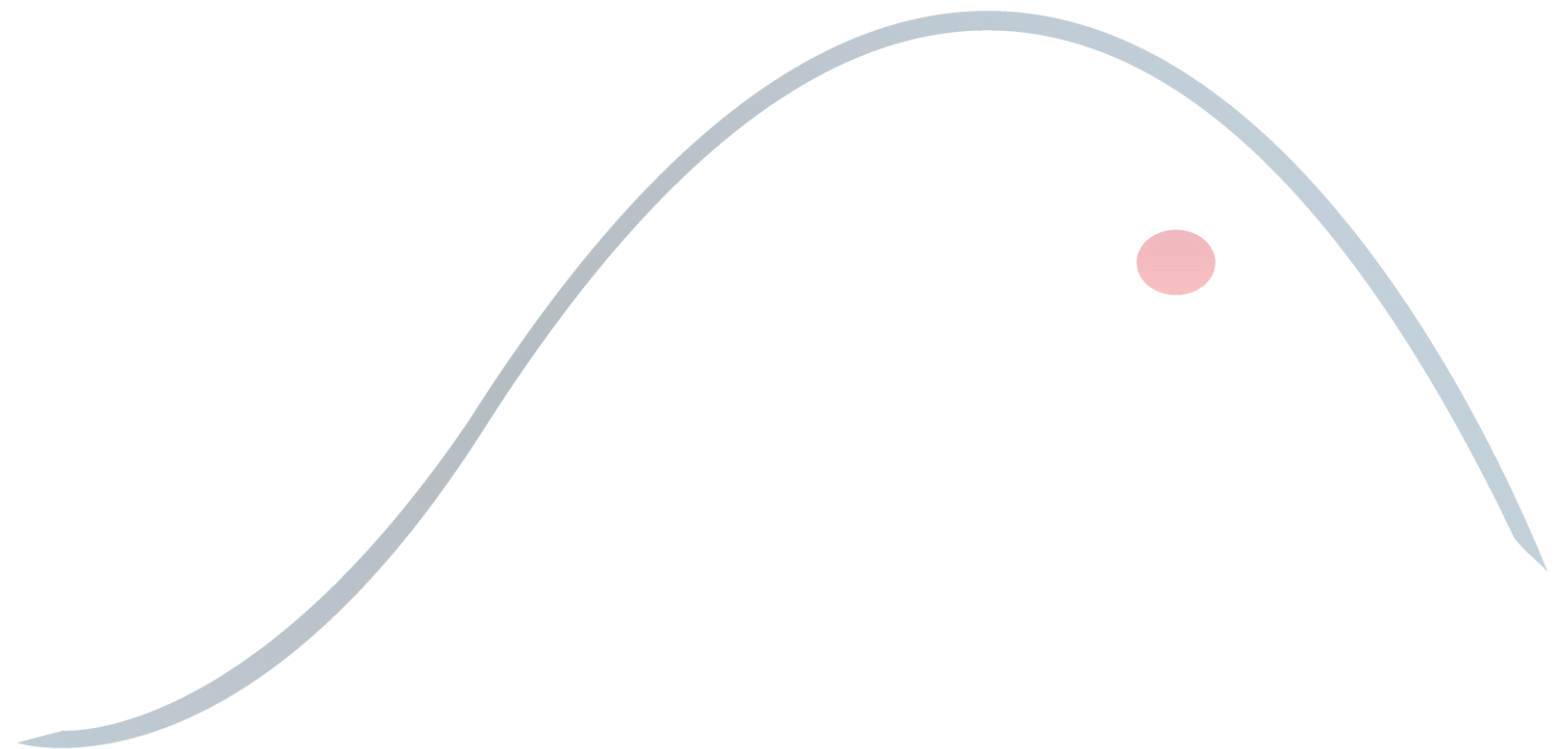

**Overvåking av solblom
Arnica montana
på Nordre Sunnmøre,
Møre og Romsdal, i 2020**

Forsidebilde

Solblom er en relativt uvanlig plante i Møre og Romsdal. Den finnes for det meste i engpregete lokaliteter på Sunnmøre og i Romsdal, slik som tradisjonelle slåttemarkar, naturbeitemarkar, veikantar, beitede (semi-naturlige) myrkanter, og beitet, lysåpen skog. Den mørkegule fargen på blomstene vil ofte skille den fra andre korgplanter på avstand. Bildet er fra Storsætra i Engesetdalen, Ålesund, tidligere en av de viktigste solblombestandene i fylket.

Foto: JBJ.

RAPPORT 2020-44

Utførende institusjon: Miljøfaglig Utredning AS	Prosjektansvarlig: John Bjarne Jordal
	Prosjektmedarbeider(e): Kristin Wangen
Oppdragsgiver: Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Kontaktperson hos oppdragsgiver: Solveig Silset Berg
Referanse: Jordal, J.B. & Wangen, K. 2020. Overvåking av solblom <i>Arnica montana</i> på Nordre Sunnmøre, Møre og Romsdal, i 2020. Miljøfaglig Utredning rapport 2020-44. 91 s. ISBN 978-82-345-0093-0.	
Referat: <p><i>Solblom er en plante som er knyttet til kulturlandskapet, i semi-naturlige enger, beitede (semi-naturlige) myrkanter, og beitet, lysåpen skog. På grunn av tilbakegang er den oppført som sårbar (VU) på rødlista fra 2015. I 2006 ble det publisert en statusrapport for solblom i Møre og Romsdal basert på undersøkelser i 1995-2005. Formålet med den foreliggende rapporten er å overvåke solblom på et utvalg av de kjente lokalitetene på Nordre Sunnmøre, og er en oppfølging av tilsvarende overvåking på Søre Sunnmøre i 2019. Prosjektet omfatter ikke naturtypekartlegging.</i></p> <p><i>Det er undersøkt 20 lokaliteter i Fjord (Stordal), 11 i Stranda, og 23 i nye Ålesund kommune (særlig tidligere Ørskog og Skodje). Dette representerer de fleste steder der man kan ha håp om å gjenfinne arten i disse kommunene. Av de undersøkte 54 lokalitetene ble solblom gjenfunnet på 25 lokaliteter og ikke gjenfunnet på 29 (54% nedgang på ca. 19 år). Totalt antall opptalte blomstestengler var 2281, og et minimumsanslag på antall rosetter var 14000. Flere eksempler på dramatisk tilbakegang på et par tiår ble avdekket innenfor enkeltlokaliteter, særlig i seminaturlige myrkanter og tidligere lysåpen beitet skog. Mange av disse er tidligere utslåttområder og er senere beitet, men gror nå igjen. Trolig ser vi resultatet av en langvarig og langsom endringsprosess i disse myrkantene og åpne skogene. Noen lokaliteter hvor det er satt inn skjøtselstiltak, viser derimot at med stimuleringstiltak kan solblombestanden holde seg og til og med øke, dette gjelder særlig slåttemarker. Derfor haster det med restaurering av solblomlokaliteter før bestandene forsvinner helt.</i></p> <p><i>Resultatene viser at tilbakegangen som ble konstatert her i fylket i undersøkelsen fra 2006 (ca. 75% nedgang i antall lokaliteter på ca. 50 år, og en bestandsnedgang trolig større enn dette), fortsetter og kanskje endog forsterkes. Solblom vokser i kloner med et stort underjordisk rotsystem, og tåler noen tiår med gjengroing. Det er trolig en stor utdøelseskjeld i populasjonene i Møre og Romsdal. Dette betyr at bestandene står i et landskap som allerede har endret seg så mye at det ofte er ingen vei tilbake. De viktigste påvirkningsfaktorene ser ut til å være gjengroing, trolig i kombinasjon med klimaendringer, granplantning og selvsåing av gran fra plantefelt, tråkkskader og fysiske inngrep. Oppdyrking/oppgjødsling var trolig viktigere for noen tiår tilbake.</i></p>	

English reference:

Jordal, J.B. & Wangen, K. 2020. Monitoring of *Arnica montana* in Nordre Sunnmøre, Møre og Romsdal county (Norway), in 2020. Miljøfaglig Utredning Report 2020-44. 91 s. ISBN 978-82-345-0093-0.

English abstract:

Arnica montana is a plant associated with the cultural landscape, in semi-natural meadows, grazed (semi-natural) edges of fens, and grazed, light-open forest. Due to decline, it is listed as vulnerable (VU) on the Norwegian red list (2015). In 2006, a status report was published for *Arnica montana* in Møre og Romsdal based on surveys in the period 1995-2005. The purpose of this report is monitoring of the known localities in northern Sunnmøre, and is a follow-up of similar monitoring in southern Sunnmøre in 2019. This project does not include mapping of habitat types.

20 localities have been investigated in Fjord (Stordal), 11 in Stranda, and 23 in the new Ålesund municipality (former Ørskog and Skodje). This represents most places where one can hope to find the species in these municipalities. Of the 54 localities surveyed, *Arnica montana* was found in 25 localities and not re-found in 29 (54% decrease in approximately 19 years). The total number of flower stalks counted was 2281, and a minimum estimate of the number of rosettes was 14,000. Several examples of a dramatic decline in a couple of decades were shown within individual localities, especially in semi-natural fen margins and previously open and grazed forests. Many of these are formerly hayfields and are later quite much grazed, and now also the grazing is ceased. We probably see the result of a long and slow process of change in these fen margins and open forests. On the other hand, in some localities where management measures have been taken, the *Arnica montana* population can remain and even increase, this applies in particular to hayfields. Therefore, it is urgent to restore *Arnica montana* sites before the populations completely disappear.

The results show that the decline observed in the survey from 2006 (approximately 75% decrease in the number of localities during approximately 50 years, and a population decline probably greater than this), continues and may even intensify. *Arnica montana* grows in clones with a large underground root system, and can withstand a few decades of overgrowth. There is probably a large debt of extinction in the populations in Møre og Romsdal. This means that the populations live in a landscape that has already changed too much and thus extinction may be inevitable. The most important influencing factors appear to be overgrowth, probably in combination with climate change, spruce plantations and self-seeding of spruce from such plantations, trampling damage and development projects/road construction. Cultivation of former seminatural grasslands and fertilization was probably more important a few decades ago.

FORORD

Miljøfaglig Utredning AS har utført kartlegging og overvåking av den truede arten solblom på Nordre Sunnmøre, nærmere bestemt i kommunene Fjord (tidligere Stordal), Stranda og nye Ålesund (tidligere Ørskog og Skodje), Møre og Romsdal. Kartleggingen er utført på oppdrag fra Fylkesmannen i Møre og Romsdal, med midler fra Miljødirektoratets tilskudd til tiltak for trua arter. Formålet har vært å få bedre kunnskap om status for arten i disse kommunene.

Kontaktperson hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal har vært Solveig Silset Berg. Prosjektansvarlig hos Miljøfaglig Utredning har vært John Bjarne Jordal, mens Kristin Wangen har vært prosjektmedarbeider. Helge Fjeldstad takkes for tilrettelegging av data til bruk på iPad i felt. Vi takker også alle grunneiere og andre som har gitt oss informasjon om nye eller gamle lokaliteter.

Tingvoll 25.11.2020

Miljøfaglig Utredning AS

John Bjarne Jordal (JBJ)

Kristin Wangen (KW)

INNHold

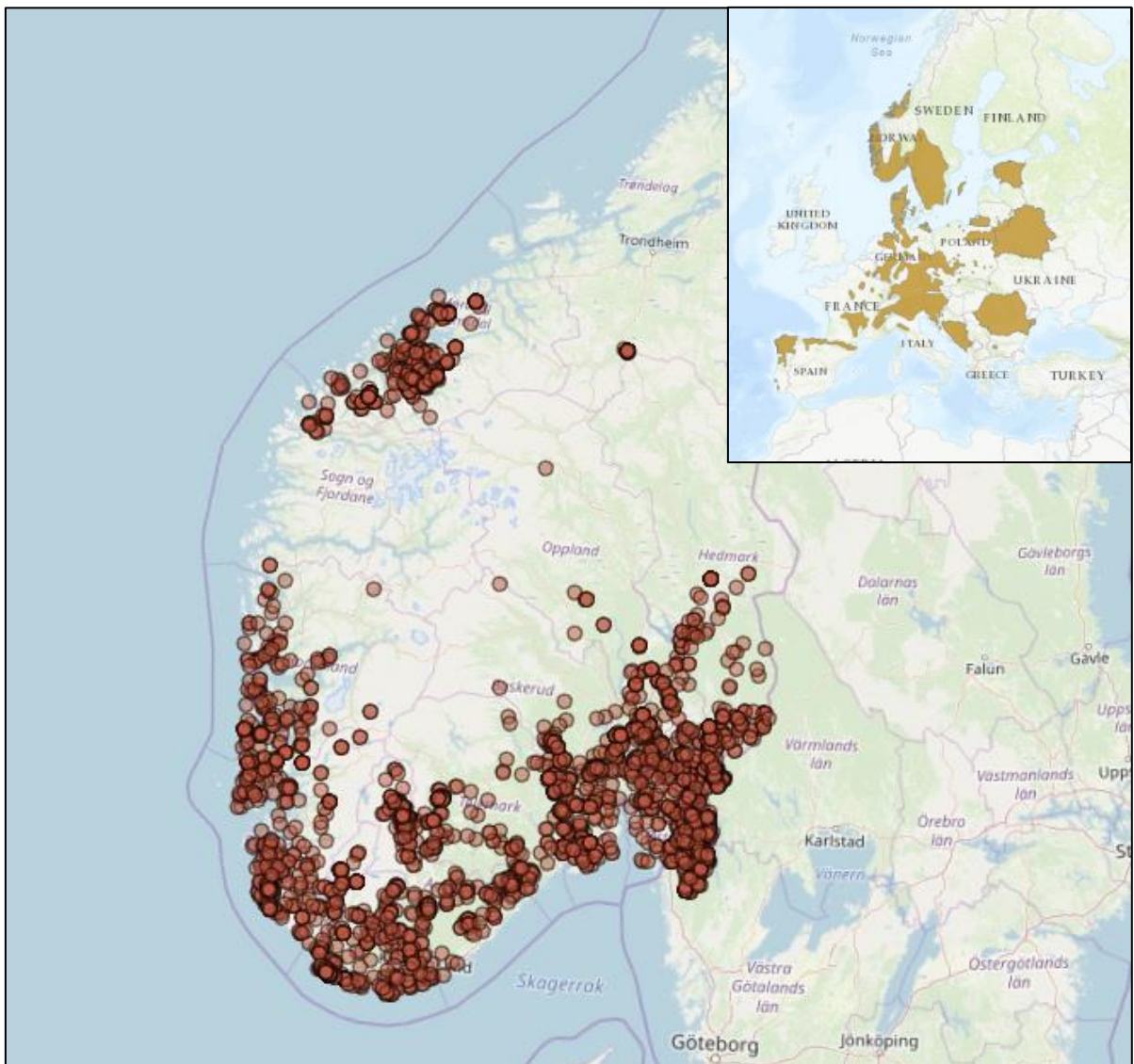
FORORD	5
INNHold	6
1 INNLEDING	8
1.1 BAKGRUNN	8
1.2 FORMÅL	11
2 METODE OG MATERIALE	12
2.1 FORARBEID	12
2.2 FELTARBEID	12
2.3 ETTERARBEID OG RAPPORTERING	12
3 RESULTATER	13
3.1 LOKALITETSOVERSIKT	13
3.2 FUNNOVERSIKT	16
3.3 INTAKTE LOKALITETER I FJORD KOMMUNE	34
3.3.1 Tidligere data	34
3.3.2 Data fra 2020	34
3.3.3 Stordal: Røysetsetra	34
3.3.4 Stordal: Mo	35
3.3.5 Stordal: Jasvollsetra og ovenfor Javollsetra	36
3.3.6 Stordal: Almås, Hjellegakkane	37
3.3.7 Stordal: nord for Storgrova (Storløsletta)	38
3.3.8 Stordal: Lia i Dyrkorn	39
3.3.9 Stordal: Ytresæter i Dyrkorn	40
3.3.10 Stordal: Øggarden i Dyrkorn	41
3.4 LOKALITETER UTEN GJENFUNN I FJORD KOMMUNE	42
3.4.1 Nørdredalen: området ved Seljebotn	42
3.4.2 Stordal: øst for Vad	43
3.4.3 Dyrkorn: Framsætra	44
3.4.4 Dyrkorn: Indresæter	45
3.5 INTAKTE LOKALITETER I STRANDA KOMMUNE	46
3.5.1 Tidligere data	46
3.5.2 Data fra 2020	46
3.5.3 Stranda: Arneberg	46
3.5.4 Stranda: Sløgstad-Berge	47
3.5.5 Stranda: Fausalia	48
3.5.6 Stranda: Fausa	49
3.5.7 Stranda: Ansok i Liabygda	50
3.5.8 Stranda: Stavseng V i Liabygda	51
3.5.9 Stranda: Stavseng Ø i Liabygda	52
3.6 LOKALITETER UTEN GJENFUNN I STRANDA KOMMUNE	53
3.6.1 Strandadalen: Furset	53
3.6.2 Strandadalen: nord for Fjørstad	54
3.7 INTAKTE LOKALITETER I NYE ÅLESUND KOMMUNE	54

3.7.1	Tidligere data	54
3.7.2	Data fra 2020	54
3.7.3	Ørskog: Øggarden ved Viset	55
3.7.4	Ørskog: Øvre Sollia ved Vaksvika	56
3.7.5	Ørskog: Vestre Sollia ved Vaksvika	57
3.7.6	Ørskog: Sæter ved Vaksvika	58
3.7.7	Ørskog: Sollisætra ved Vaksvika	59
3.7.8	Ørskog: Sjøholt: Bårdsgjerde	60
3.7.9	Ørskog: Sjøholt: Lia	61
3.7.10	Ørskog: Geilhaugen i Solnørdalen	62
3.7.11	Skodje: Storsætra	63
3.8	LOKALITETER UTEN GJENFUNN I ÅLESUND KOMMUNE	64
3.8.1	Vaksvika: Sæter øst	64
3.8.2	Skodje: Barlindhaug og Akslevoll	65
3.8.3	Skodje: Fremmerlid	66
3.8.4	Sjøholt: Nedrevoll	67
3.8.5	Ørskog: Svartløken	68
3.9	BESTANDESTRINGER	69
3.9.1	Antall lokaliteter	69
3.9.2	Bestandsstørrelse pr. lokalitet	70
4	BILDER	73
5	KILDER	89

1 INNLEDING

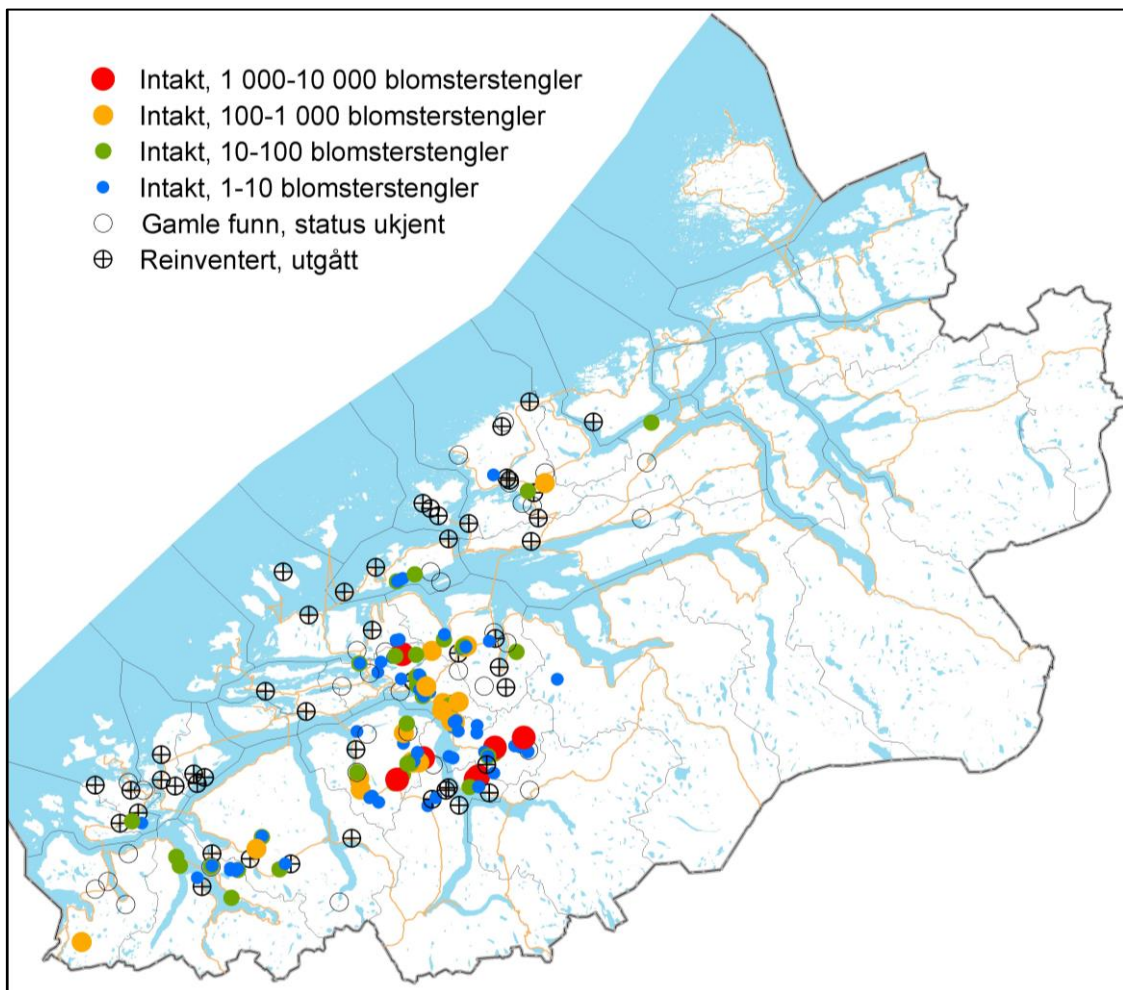
1.1 Bakgrunn

Solblom er en planteart som i stor grad er knyttet til tradisjonelt kulturlandskap og som er i tilbakegang i Norge. Arten er VU – sårbar på den norske rødlista 2015 (Artsdatabanken 2015). For beskrivelser og omtale av solblom vises til Artsdatabanken (2015, 2020), Bjureke (1997) og Jordal m.fl. (2006), se også et sammendrag nedenfor. Figur 1 viser funn av solblom i Norge gjennom alle tider, ifølge Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2020). Som vist av Jordal m. fl. (2006, dennes figur 3) er utbredelsen betydelig mer fragmentert de senere årene. F.eks. er flertallet av forekomstene i Hordaland og Rogaland i dag forsvunnet.

Figur 1. Utbredelse av solblom (VU, *Arnica montana*) i Norge etter Artskart (Artsdatabanken & GBIF Norge 2020). Kartet inneholder funn gjennom alle tider. Innfelt: utbredelse i Europa, etter Falniowski m. fl. (2011).

En tilsvarende utvikling har også skjedd i Møre og Romsdal, ved at en rekke gamle lokaliteter idag er forsvunnet, jf. figur 2.

Figur 2. Tidligere forekomster og utbredelse pr. 2005 av solblom *Arnica montana* i Møre og Romsdal, etter Jordal m.fl. (2006, deres figur 1). Tegnforklaring: se ovenfor.

Tilbakegang og status for solblom pr. ca. 2005 er oppsummert i figur 2, som er hentet fra Jordal m.fl. (2006). En rekke gamle lokaliteter ble reinventert 1995-2005 uten at arten ble gjenfunnet på lokaliteter kjent fra tidligere. På intakte lokaliteter ble arten opptalt, og resultatet vist med fargekoder på figur 2. I hovedsak kan man si at en rekke lokaliteter, særlig langs kysten, er forsvunnet fra Sande i sør til Fræna i nord. Dette har skjedd parallelt med at «fiskerbonden» og andre småbønder sitt landskap gradvis forsvant. Derimot hadde arten levedyktige og dels store populasjoner på midtre og indre deler av Sunnmøre, og særlig viktige bestander fantes i kommunene Sykkylven, Stranda, Stordal, Ørskog og Skodje (Jordal m.fl. 2006). Dette kan oppfattes som kjerneområdet for solblom på Nord-Vestlandet. For øvrig fantes fortsatt viktige lokaliteter i bl.a. Ørsta, Volda, Vestnes og Fræna. Solblom er en korgplante som vokser i kloner med et omfattende felles underjordisk rot-system. Det er kjent at kloner kan overleve i mange tiår med gjengroing, men at den til slutt likevel forsvinner om gjengroinga fortsetter (Bjureke 1997). Det er trolig en stor utdøelseskjeld i populasjonene i Møre og Romsdal. Dette betyr at bestandene står i et landskap i endring, der de er dømt til å dø ut innen noen tiår om utviklinga fortsetter (jf. Jordal & Wangen 2019).

Figur 3. Utbredelse av solblom (*Arnica montana*) i Møre og Romsdal før undersøkelsene i 2020. Blå firkanter stammer fra Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2020), der alle funn som ikke kan reinventeres (posisjonsnøyaktighet stort sett knyttet til kilometerrute eller dårligere) er fjernet. De blå firkantene representerer dermed lokaliteter som kan reinventeres. Hvide ringer med svart prikk stammer fra egen database over rødlistearter i Møre og Romsdal, der funn av solblom er publisert av Jordal m.fl. (2006). Mange av disse er eldre, unøyaktige funn hvor man tidligere har forsøkt å gjenfinne dem uten hell, men det er også noen fra siste 25 år som ikke er publisert i Artskart.

I 2019 gjorde rapportforfatterne undersøkelser av de fleste reinventerbare lokaliteter innenfor kommunene Volda, Ørsta, Vanylven, Herøy, og Sykkylven, samt to lokaliteter i Stordal (nå Fjord kommune) (Jordal & Wangen 2019).

På figur 3 vises en oppdatert status for solblom i Møre og Romsdal før årets undersøkelser. Brukte kilder til figuren er Artskart (Artsdatabanken & GBIF 2020), der alle funn som ikke kan reinventeres (posisjonsnøyaktighet stort sett knyttet til kilometerrute eller dårligere) er fjernet. De blå firkantene representerer dermed lokaliteter som kan reinventeres. Hvide ringer med svart prikk stammer fra egen database over rødlistearter i Møre og Romsdal, der solblomfunn er publisert av Jordal m.fl. (2006).

Solblom er i Møre og Romsdal knyttet til semi-naturlige enger (naturbeitemark, slåttemark), myrkanter (ofte intermedieære til rike som tidligere har vært beitet, dvs. semi-naturlig myr), tidligere beitet, hagemarkspreget skog (etter NiN blir dette ofte semi-naturlig eng med tresjikt), og ellers veikanter samt lågurtpregete rasmarsenger i fjellet. Tilbakegangen skyldes hovedsakelig tap av slåtte- og beiteenger i kulturlandskapet, men også trolig opphør av utmarksbeite i myrkanter, åpen,

hagemarkspregget skog mm. Det er antatt at viktige påvirkningsfaktorer er gjengroing, utbygging, jordarbeiding, gjødsling mm. En fersk publikasjon antyder også klimaendringer som en årsak til tilbakegang i et forskningsprosjekt i Møre og Romsdal (Vikane m.fl. 2020, jf. Vikane 2006).

Begrunnelse for artens status i rødlista er slik (Artsdatabanken 2015):

«Solblom *Arnica montana* vurderes som sårbar (VU) fordi den har et begrenset forekomstareal med en markert tilbakegang (i hvert fall tidligere) og fragmentering av utbredelsen. Den er knyttet til slåtteeng, naturbeitemark og hagemarkskog og har gått sterkt tilbake som følge av opphør av beite og utslått. Solblom har hatt en stor utbredelse på Østlandet, Sørlandet og Vestlandet, og er kjent fra en isolert forekomst i ST Rennebu (sett her så sent som i 2010). Tilbakegangen er sterkest i kyststrøk hvor den er forsvunnet fra de fleste kystkommunene helt nord til Møre og Romsdal. Mangelen i Sogn og Fjordane er historisk (se Artskart), men tilbakegangen i Hordaland og delvis i Rogaland og Møre og Romsdal er av nyere dato. På gjenværende lokaliteter i Hordaland (nå bare kjent i Sveio, Bømlo og Stord) har det vært mindre blomstring de senere årene. Forekomst av bare rosetter og ingen blomsterskudd er trolig en indikasjon på redusert livskraft og en desimering av populasjonen. I innlandet har solblom holdt seg noe bedre, og her er det også registrert en lang rekke tidligere ukjente (men trolig gamle) forekomster de siste 15 til 20 årene. Dette skyldes spesiell oppmerksomhet omkring og undersøkelse av arten, men kanskje også at tilbakegangen har stoppet opp og at arten stabiliserer sin utbredelse på et lågere nivå. Se også Bratli m.fl. (2014). For denne arten sier funnfrekvensen etter 1995 (35,7 %, mot normalt 18,4 %) lite eller intet om situasjonen. Vi regner med over 15 % tilbakegang i inneværende vurderingsperiode (30 år). Solblom har en europeisk utbredelse.»

1.2 Formål

Formålet med prosjektet har vært å få bedre kunnskap om status for arten gjennom overvåking av kjente lokaliteter i kommunene på Nordre Sunnmøre (Stranda, Fjord og Ålesund, særlig de tidligere Stordal, Ørskog og Skodje). Det er også et delmål å finne nye lokaliteter der dette kan gjøres uten stor ekstra innsats.

2 METODE OG MATERIALE

2.1 Forarbeid

Kilde til eksisterende informasjon om solblom er bl.a. Artsdatabanken & GBIF (2020), samt egen funndatabase over rødlistearter i Møre og Romsdal, utarbeidet for Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Den viktigste kilden til data om solblom-populasjonenes status og utvikling i Møre og Romsdal er fortsatt Jordal m.fl. (2006), Jordal & Wangen (2019). Forberedelser til feltarbeidet ble utført i juni 2020. Det ble da utarbeidet kart til feltbruk med data som vist i figur 3. Kartdata er overført til appen Explorer til bruk på iPad av Helge Fjeldstad, Miljøfaglig Utredning.

2.2 Feltarbeid

Feltarbeidet er gjennomført i juli 2020, innenfor det som pleier å være blomstringstida for solblom. Det er brukt iPad med kartprogram som viser eldre forekomster. Om den blomstrer kan den oppdages på ganske lang avstand, siden blomstene har en spesiell guloransje farge. Før og etter denne perioden er oppdagelsessjansen mindre. I 2020 var imidlertid våren kald og snørik, og det medførte mindre problemer med å finne arten enkelte steder over ca. 400 m o.h. der solblom ikke alltid var kommet i blomst i andre halvdel av juli. Feltarbeidet ble konsentrert til kjente lokaliteter i kommunene Stranda, Fjord (tidligere Stordal) og Ålesund (tidligere Ørskog og Skodje), Møre og Romsdal. I tillegg er det brukt kontakt med lokalkjente for å prøve å finne nye lokaliteter. Også andre interessante arter er notert.

2.3 Etterarbeid og rapportering

Alle funn av solblom er sammenstilt i tabellform og på ulike kart, de publiseres i denne rapporten og vil bli søkbare i Artskart. Også enkelte observasjoner av andre karplanter er registrert og vil bli tilgjengeliggjort på samme måte. Prosjektet omfatter ikke beskrivelser eller oppdateringer av naturtypelokaliteter i Naturbase. Alle gamle og nye funn er importert i GIS-programvare (QGIS), og det er laget kart som viser forekomstene. Det er laget detaljkart av enkeltlokaliteter der solblom er gjenfunnet, men også de fleste antatt utgåtte lokaliteter er vist på kart med gamle funn og gangruter i 2020. Detaljerte befaringsruter arkiveres som gpx-filer hos oppdragstaker. I tillegg er det tatt en del bilder hvor et utvalg er inkludert i rapporten. Alle disse arkiveres også hos oppdragstaker.

3 RESULTATER

3.1 Lokalitetsoversikt

Feltarbeidet ble gjennomført 13.07.-24.07.2020. Tabell 1 nedenfor viser oversikt over undersøkte lokaliteter, med informasjon om lokaliteten har eller har hatt bestander av solblom. Gule linjer representerer lokaliteter der solblom ikke ble gjenfunnet. Personforkortelser oppgitt i tabellforklaringa til tabell 1 nedenfor gjelder også for hele resten av rapporten.

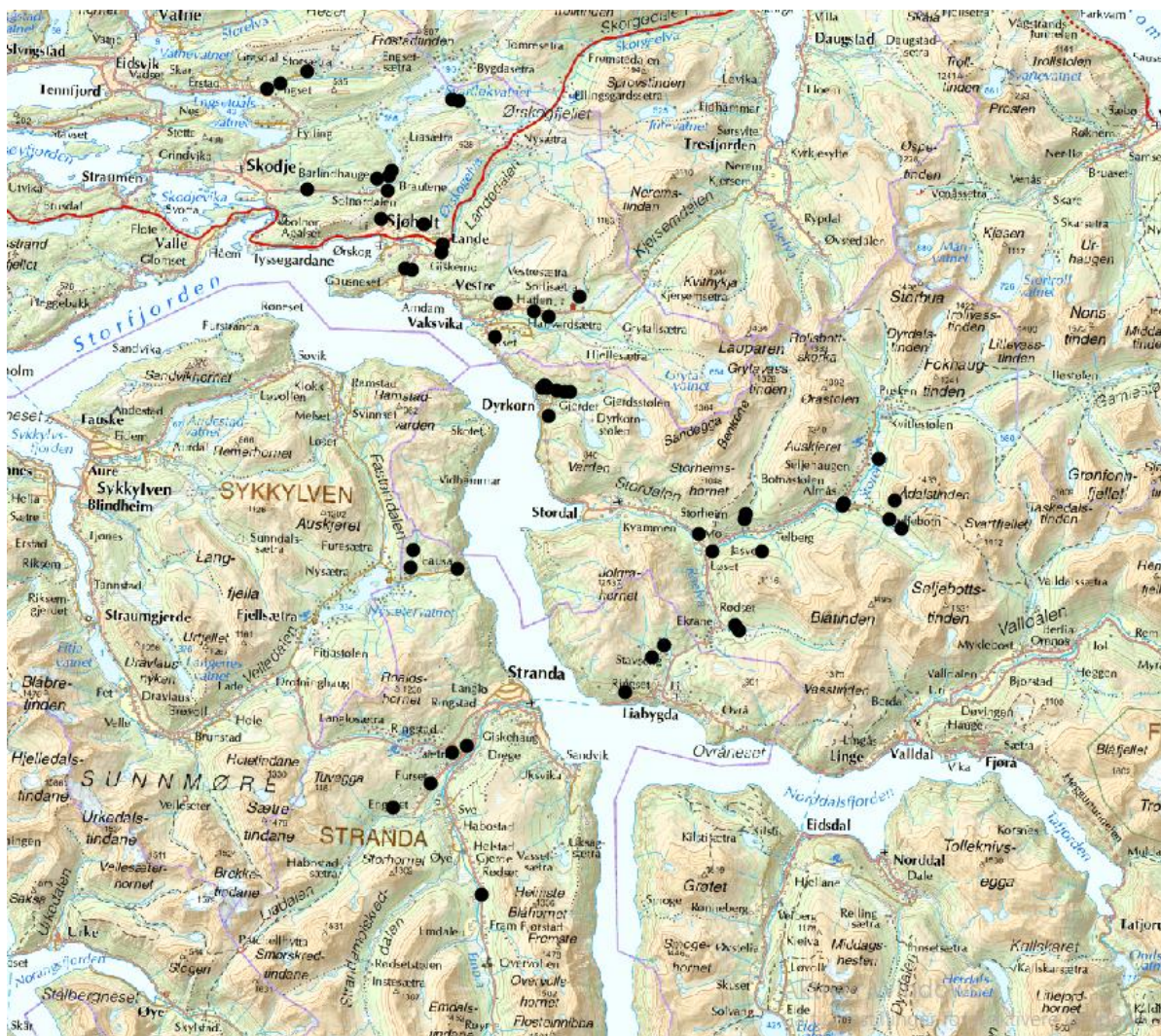
Tabell 1. Oversikt over lokaliteter undersøkt for solblom i 2020, sortert etter kommune og lokalitetsnavn, inkludert data fra tidligere. Bare én posisjon er oppgitt for hver lokalitet, som kan ha en større utstrekning og inneholde flere atskilte delforekomster. Ant=antall blomstrestengler ved tidligere besøk, N=antall i 2020, st=blomstrende stengler, ros=rosetter, 2020=viser med ja/nei om solblom er funnet eller ikke i 2020 (rader uten gjenfunn er merket med gulfarge). Personforkortelser: DH=Dag Holtan, FO=Finn Oldervik, GGa=Geir Gaarder, JBJ=John Bjarne Jordal, KJG=Karl Johan Grimstad, KW=Kristin Wangen, SEB=Stein Erik Busengdal. * lokaliteter som ikke var kjent fra før.

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitater	UTMØ	UTMN	Sist sett	Ant	2020	Nst	Nros
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Framsetra	skogsbeite, gjengrodd	394680	6923390	2002 JBJ	ca 20	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Indre-seter	seminaturlig eng	394358	6922344	2002 JBJ	få	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394054	6923508	2002 JBJ	115	ja	40	87
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Ytre-sæter	gjengrodd løvskog	394284	6923526	2002 JBJ	få	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Ytre-sæter ovenfor	skogglenne, gjengroende	394199	6923656	2002 JBJ	få	ja	1	2
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Øg-garden	skogsbeite, gjengrodd	395029	6923353	2012 GGa DH	få	ja	0	2
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Øg-garden Ø*	dyrket mark	395250	6923350	ca. 1980 Per Ødegård	-	nei	0	0
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane ved hytte*	gjengroende kulturmark med gran	406692	6918586	(ny 2020)	-	ja	4	50
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane veikant*	veiskråning	406780	6918697	2005 Kristian Almås	spar-som	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Stordal: Jas-vollsetra	seminaturlig eng	402601	6918019	2011 DH	110	ja	7	30
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Jasvollsetra	seminaturlig myrkan	402625	6918227	2000 GGa	1000 ?	ja	145	1992
23.07.2020	Fjord	Stordal: Mo	seminaturlig eng	400696	6917367	2000 GGa	spar-som	ja	7	30
21.07.2020	Fjord	Stordal: Røy-setsetra	slåttemark	402185	6913547	2011 DH	11	ja	1	15
21.07.2020	Fjord	Stordal: Røy-setsetra Ø	slåttemark	402365	6913335	2001 JBJ	3	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Stordal: Selje-botn, Legene	seminaturlig eng	408896	6918787	2002 DH JBJ	5	nei	0	0
23.07.2020	Fjord	Stordal: Selje-botn, Rusketi-engen	seminaturlig eng	408684	6918016	2003 flere	få	nei	0	0

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitater	UTMØ	UTMN	Sist sett	Ant	2020	Nst	Nros
23.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotn, øst for	skogsbeite	409162	6917613	2002 DH JBJ	få	nei	0	0
21.07.2020	Fjord	Stordal: nord for Storgrova	seminaturlig eng, gjengroende	408244	6920535	2005 SEB	1200	ja	42	565
21.07.2020	Fjord	Stordal: øst for Vad	naturbeitemark	403350	6916650	1995 GGa	spar-som	nei	0	0
17.07.2020	Stranda	Arneberg	Slåttemark	87819	6905878	2018 Vesterbukt	55	Ja	41	-
15. og 17.07.2020	Stranda	Fausa	Gjengroende slåttemark og hagemark	390502	6915940	2010, JBJ m fl	880	ja	520	masse
13.,16. og 17.07, og 26.08.2020.	Stranda	Fausalia	Gjengroende beitemyr og hagemark	388671	6916703	2012, DH GGa	50 tusen rosetter	ja	134	>5000
13.07.2020	Stranda	Fausalia nedre	I kraftlinjetrasé, fastmark.	388555	6915997	DH GGa		nei	0	0
17.07.2020	Stranda	Furset	gjengroende kulturlandskap	389400	6906900	2000, M. Furset		nei	0	0
17.07.2020	Stranda	Kjølen	Bjørkeskog og granplantefelt	390300	6908200	ca. 1980, G. Kjølen		nei	0	0
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Ansok	Slåttemark, kant	397564	6910706	2011, DH	-	ja	40	0
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavsen V	Fjellbjørkeskog og myrkant	398691	6912178	2012, DH & GGa		ja	14	Ca 5500
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavsen Ø	Fjellbjørkeskog og myrkant	399208	6912700	2000, DH KJG		Ja	1	70
17.07.2020	Stranda	Sløgstrand-Berge	Slåtteeeng i hevd	390902	6908501	2000, Kjell Hansen	-	ja	9	-
13.07.2020	Stranda	Strandadalen: Nord for Fjorstad	Gjengroende slåttemark, delvis forstyrret av hogstmaskiner	391525	6902204	2010 JBJ	15	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Bårds-gjerde	tidligere slåttemark, nå leikeplass/hage	389120	6930392	2011 DH	200	ja	285	masse
24.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Vallbøen sør	myrkant	388620	6928490	2001 DH	15	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Akslevoll, hyttetomt	hyttetomt	387650	6932420	2001 DH	20	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Akslevollvegen Ø	granmyrskog	387756	6932668	2002 DH	-	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Barlindhaug	slåttemark	387150	6932350	2001 DH L.I. Nakken	50	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Barlindhaug ved veikryss	slåttemark	387500	6932200	2001 DH	1	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Engeset	vegkant	383080	6936350	2001 DH	få	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Fremmerlid/Furlia	seminaturlig eng	384200	6931900	2001 DH T. Frøland	-	nei	0	0

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitater	UTMØ	UTMN	Sist sett	Ant	2020	Nst	Nros
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Geilhaugen	seminaturlig eng	387595	6931809	2001 DH	3	ja	3	5
22.07.2020	Ålesund	Engesetdalen: Storsætra	hagemark/skogsbeite	384212	6936808	1998 GGa DH KJG L.I. Nakken	5000	ja	483	>116
22.07.2020	Ålesund	Engesetdalen: Sætreelva	seminaturlig eng	382500	6936100	2001 DH	få	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Giskemo 1	veikant	389930	6929550	2000 GGa JBJ	få	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Giskemo 2	veikant	389850	6929200	2000 GGa JBJ	få	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Lia	gjengroende seminaturlig eng	387294	6930636	2001 DH L.I. Nakken	50	ja	19	95
24.07.2020	Ålesund	Ørskog: Nedrevoll	semi-naturlig eng	388350	6928560	2001 DH	15	nei	0	0
24.07.2020	Ålesund	Ørskog: Svartløken V	seminaturlig myrkant	390319	6935660	2012 DH	få	nei	0	0
24.07.2020	Ålesund	Ørskog: Svartløken Ø	semi-naturlig eng	390592	6935590	2012 DH	få	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Sollisætra	seminaturlig eng	395673	6927372	2001 DH	500	ja	1	14
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, V for Sæter	halvåpent skogsbeite, storfe	393730	6926735	2000 GGa JBJ	man ge	ja	11	5
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Vestre Sollia	gjengroende seminaturlig eng	392335	6927091	2011 DH	60	ja	19	>35
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Ø for Sæter	rusket storfebeite	394350	6926500	2000 GGa JBJ	man ge	nei	0	0
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392572	6927058	2017 Vesterbukt	80-100	ja	333	>55
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392361	6927099	2017 Vesterbukt	20	ja	140	>15
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Øggarden ved Viset	gjengroende seminaturlig eng	392113	6925654	2000 GGa JBJ	flere hundre	ja	1	
SUM									2281	>14000

Det er undersøkt 20 lokaliteter i Fjord (Stordal), 11 i Stranda, og 23 i nye Ålesund kommune (særlig tidligere Ørskog og Skodje), i alt 54 lokaliteter. Dette representerer de fleste steder der man kan ha håp om å gjenfinne arten i disse kommunene. Det er noen få lokaliteter i tillegg med reinventerbare funn som man ikke rakk å oppsøke, de fleste ligger i Ålesund (særlig gamle Skodje kommune). I tillegg ble undersøkelser avvist av grunneier på én lokalitet i Stranda. Av de 54 undersøkte lokalitetene ble solblom gjenfunnet på 25 og ikke gjenfunnet på 29. Lokalitetene i tabell 1 ovenfor er også vist på kart i figur 4 nedenfor. For lokaliteten i Stavseng øst kan det tenkes at det finnes noe mer lenger nord, spesielt for (gamle) funn som er dårlig stedfestet. Summering av antall viser at det i 2020 ble optalt 2281 blomsterstengler og >14000 rosetter.

Figur 4. Lokalteter der det er lett etter solblom på Nordre Sunnmøre i 2020, i kommunene Fjord (tidligere Stordal kommune), Stranda og Ålesund (tidligere Ørskog og Skodje kommuner) (svarte prikker).

3.2 Funnoversikt

Tabell 2 nedenfor viser detaljert oversikt over alle punktobservasjoner (delforekomster) av solblom, med antall blomsterstengler og rosetter opptalt i hvert punkt.

Tabell 2. Funn av solblom observert under feltarbeidet, med detaljerte funndata og antall opptalte blomsterstengler/rosetter. UTMØ=østkoordinat, UTMN=nordkoordinat (UTM sone 32, WGS84), H=høyde over havet i meter, N st=antall blomsterstengler med blomster, N ros=antall rosetter. JBJ=John Bjarne Jordal, KW=Kristin Wangen. Posisjonsnøyaktighet er ca. 3-7 m for alle funn. Funnene vil bli tilgjengelige som observasjoner i Artskart.

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394065	6923510	JBJ	1	3	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394066	6923516	JBJ	4		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394068	6923518	BJJ	18	50	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394064	6923539	BJJ	3	5	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394050	6923536	BJJ	2	4	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394046	6923528	BJJ	8	20	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394050	6923526	BJJ	1	1	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Lia	seminaturlig eng, gjengroende	394054	6923508	BJJ	3	4	
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Ytstesæter ovenfor	skogglenne, gjengroende	394199	6923656	BJJ	1	2	13 andre punkt uten solblom i 2020
23.07.2020	Fjord	Dyrkorn, Øggarden	skogsbeite, gjengrodd	395029	6923653	BJJ	0	2	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane ved hytte	gjengroende kulturmark med gran	406691	6918584	Kristian Almås, JBJ	2	30	trua av graner
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane ved hytte	gjengroende kulturmark med gran	406692	6918586	Kristian Almås, JBJ	1		trua av graner
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane ved hytte	gjengroende kulturmark med gran	406685	6918583	Kristian Almås, JBJ	1	20	trua av graner
21.07.2020	Fjord	Stordal: Almås, Hjellebakkane ved hytte	gjengroende kulturmark med gran	406691	6918584	Kristian Almås, JBJ	2	30	trua av mindre graner
23.07.2020	Fjord	Stordal: Javollsetra	seminaturlig eng	402601	6918019	BJJ	7	15	
23.07.2020	Fjord	Stordal: Javollsetra	seminaturlig eng	402608	6918026	BJJ	5	15	
23.07.2020	Fjord	Stordal: Mo	seminaturlig eng	400696	6917367	BJJ	7	30	beitet av storfe
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402608	6918269	BJJ		35	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402591	6918223	BJJ	25	200	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402585	6918229	BJJ	18	150	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402585	6918220	BJJ	15	250	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402595	6918213	BJJ	9	400	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402604	6918224	BJJ		150	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	skogsbeite	402608	6918219	BJJ	1	200	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402618	6918224	BJJ	1	200	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402625	6918227	BJJ	2	50	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402629	6918211	BJJ		30	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402600	6918172	BJJ	1	20	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402601	6918182	BJJ	2	30	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402593	6918177	BJJ	4	15	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402587	6918184	BJJ	4	20	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402576	6918182	BJJ	8	70	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402584	6918188	BJJ	17	100	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402581	6918195	BJJ	30		
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402571	6918188	BJJ	3		
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402565	6918192	BJJ	2		
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402558	6918192	BJJ	1		
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402586	6918275	BJJ		20	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402579	6918354	BJJ		7	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402719	6918320	BJJ	2	40	
23.07.2020	Fjord	Stordal: ovenfor Javollsetra	seminaturlig myrkant	402726	6918305	BJJ		5	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Røysetsetra	seminaturlig eng	402185	6913547	BJJ	1	15	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng, gjengroende	408244	6920535	BJJ	1	20	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng, gjengroende	408251	6920538	BJJ	2	50	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408219	6920322	BJJ	2	50	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408222	6920309	BJJ	2	30	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408233	6920287	BJJ		10	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408222	6920287	BJJ		20	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408213	6920291	BJJ		20	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408200	6920280	BJJ		35	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408193	6920264	BJJ	1	20	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408184	6920257	BJJ		40	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408172	6920257	BJJ		40	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408137	6920272	JB	9	200	
21.07.2020	Fjord	Stordal: Seljebotmyrene nord	seminaturlig eng	408132	6920285	JB		30	
17.07.2020	Stranda	Arneberg	Slåttemark, intakt	387838	6905883	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Arneberg	Slåttemark, intakt	387792	6905865	KW	34		
17.07.2020	Stranda	Arneberg	Slåttemark, intakt	387803	6905869	KW	4		
17.07.2020	Stranda	Arneberg	Slåttemark, intakt	387819	6905878	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i gjengroing	390599	6915789	KW	1	30	Sterk gjengroing
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemar i gjengroing	390635	6915883	KW		1	Sterk gjengroing
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390661	6915910	KW		3	I veikant
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390647	6915956	KW		60	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390651	6915955	KW		50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390656	6915963	KW		100	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390657	6915969	KW		150	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390645	6915963	KW		30	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390659	6915976	KW		100	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390663	6915986	KW		30	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390660	6915987	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390652	6915989	KW		60	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390648	6915996	KW		50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390651	6916000	KW		60	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390646	6916011	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390649	6916014	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390637	6916044	KW		20	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390668	6916024	KW		2	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390663	6916013	KW		5	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390654	6916064	KW		50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390657	6916069	KW		100	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390649	6916093	KW		1	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390638	6916090	KW		120	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390645	6916110	KW		70	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390654	6916115	KW		100	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390646	6916081	KW		30	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390622	6916061	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390609	6916072	KW		20	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390604	6916101	KW		20	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390608	6916094	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390594	6916112	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390579	6916109	KW		5	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390602	6916034	KW		70	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390593	6916034	KW		50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390596	6916015	KW		5	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
15.07.2020	Stranda	Fausa	Hagemark	390589	6916021	KW		120	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390568	6916009	KW	4		Frisk eng i gjengroing, nesten myrkant.
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390569	6915998	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390570	6915991	KW	4		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390555	6915991	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390547	6915987	KW	3		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390542	6915981	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark-kant i gjengroing	390563	6915981	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390515	6915956	KW	5		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390513	6915962	KW	4	50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390511	6915968	KW	3	50	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390503	6915960	KW	3		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390491	6915956	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390502	6915947	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390502	6915940	KW	18		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390507	6915931	KW	10		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390516	6915917	KW	23		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390502	6915918	KW	20		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390495	6915918	KW	26		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390492	6915917	KW	30		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390492	6915933	KW	28		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390477	6915934	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390475	6915917	KW	18		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Slåttemark i brakkleggingsfase	390485	6915908	KW	9		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390437	6915934	KW		10	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390427	6915950	KW		20	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390386	6915969	KW		20	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390377	6915961	KW		40	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390369	6915961	KW	3	100	
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390351	6915948	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390341	6915944	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390337	6915954	KW	5		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390328	6915960	KW	1		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390327	6915948	KW	13		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390313	6915930	KW	4		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390326	6915934	KW	8		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390298	6915918	KW	2		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390306	6915899	KW	19		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390324	6915893	KW	7		
15.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390336	6915892	KW	5		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390379	6915880	KW		30	
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390339	6915870	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390292	6915901	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390282	6915900	KW	5		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390274	6915905	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390267	6915897	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390252	6915979	KW		10	Enga ellers blåtoppdominert
17.07.2020	Stranda	Fausa	Innegjerdet hagemark og naturbeitemark	390219	6915940	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausa	På fastmark mellom sva-berg.	390155	6915914	KW	5		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390092	6915888	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390068	6915888	KW	40		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390055	6915887	KW	16		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390048	6915882	KW	8		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390040	6915896	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, gjengroende	390065	6915909	KW	2		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389958	6915894	KW	8		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389900	6915871	KW	3		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389900	6915871	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389886	6915868	KW	2		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389877	6915861	KW	6		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389856	6915866	KW	2		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389911	6915858	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389928	6915852	KW	5		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389935	6915856	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389940	6915868	KW	10		
17.07.2020	Stranda	Fausa	Semi-naturlig eng, intakt	389959	6915864	KW	80		Anslår ca 80 stenger som ikke er telt opp på resten av enga.
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant og skogsbeite, tilplantet med gran.	388457	6915663	KW		5	Rett ved vei/sti.
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant og skogsbeite i mosaikk, gjengrende	388531	6916601	KW		Ca 40	
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant og skogsbeite i mosaikk, gjengrende	388544	6916819	KW	2	Ca70	
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant og skogsbeite i mosaikk, gjengrende	388555	6916830	KW		100	
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	388666	6916962	KW	1	40	
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite, gjengroende	388685	6916983	KW	0	40	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite, gjengroende	389294	6916991	KW		5	
13.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	389307	6916958	KW		7	
16.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388438	6916578	KW		3	
16.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388676	6916700	KW	3		
16.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite, gjengroende	388694	6916799	KW		50	
16.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite, gjengroende	388702	6916813	KW		20	
16.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite, gjengroende	388839	6916758	KW	1	100	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388384	6916306	KW		10	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388536	6916601	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388537	6916629	KW		60	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388542	6916659	KW	1	300	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388526	6916673	KW		20	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388508	6916708	KW		20	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388545	6916725	KW		40	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388550	6916733	KW		30	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388586	6916773	KW	1	150	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388582	6916793	KW	2	200	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388610	6916813	KW	2	250	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388626	6916794	KW	7	300	Mange knopper er beitet
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388639	6916800	KW	22		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388642	6916802	KW	22		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388659	6916803	KW	4		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388649	6916784	KW	34		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388629	6916757	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388647	6916753	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388659	6916737	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388637	6916737	KW		100	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388645	6916719	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388655	6916714	KW	1	300	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388671	6916703	KW	4	350	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388666	6916669	KW		80	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388664	6916650	KW	2	400	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388675	6916643	KW		100	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388656	6916603	KW	7		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388646	6916607	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388630	6916587	KW	2		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388710	6916510	KW		10	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388771	6916507	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388705	6916650	KW	3		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388724	6916740	KW	1		
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant	388743	6916739	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388726	6916792	KW		10	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388754	6916806	KW		100	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Semi-naturlig myrkant i mosaikk med skogsbeite	388741	6916830	KW		50	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388712	6916818	KW	3	600	
17.07.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388692	6916807	KW	7	200	
26.08.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388751	6916109	KW		20	
26.08.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388796	6916106	KW		20	
26.08.2020	Stranda	Fausalia	Skogsbeite	388838	6916723	KW		20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Ansok	Slåttemark, kantsoner	397564	6910706	KW	40		
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398687	6912010	KW		11	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398724	6912044	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398651	6912011	KW		2	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398615	6911997	KW		11	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398615	6912004	KW	1	10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	398614	6912015	KW	1	2	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	398621	6912010	KW	1	90	Stengel beitet
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	398620	6912018	KW	3	20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398615	6912023	KW		40	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398613	6912050	KW		10	Vokser til med blåbær
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398608	6912060	KW		40	Vokser til med blåbær
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	398608	6912055	KW		100	Vokser til med blåbær
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398605	6912109	KW		10	Vokser til med blåbær, bjørnekam og einstape
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Semi-naturlig myrkant, gjengroende	398603	6912177	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398506	6912127	KW		100	Vokser til med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398511	6912144	KW		80	Vokser til med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398530	6912221	KW		5	Like ved ung gran
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398563	6912216	KW	1	180	Gror igjen med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398573	6912222	KW		100	Gror igjen med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398578	6912217	KW		150	Gror igjen med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398589	6912210	KW	1	130	Gror igjen med lyng, særlig blåbær, og einstape
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398593	6912205	KW	2	250	Gror igjen med lyng, særlig blåbær, og einstape
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398603	6912210	KW		150	Gror igjen med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398598	6912216	KW		200	Gror igjen med lyng
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398595	6912238	KW		200	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398595	6912245	KW		200	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398579	6912262	KW		250	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398638	6912238	KW		50	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398653	6912228	KW		40	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398636	6912275	KW		20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398619	6912284	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398619	6912313	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398638	6912323	KW		200	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398645	6912328	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398641	6912337	KW		200	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398645	6912387	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398715	6912409	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398716	6912416	KW		50	Gror igjen med ein-tape
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398767	6912441	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398781	6912434	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398879	6912475	KW		30	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398927	6912505	KW		2	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Veikant	398992	6912264	KW	4	200	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398835	6912196	KW		1	Gror igjen med lyng, einstape, bjørnekam og bjønnskjegg, mm
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398808	6912239	KW		20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398836	6912337	KW		100	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398847	6912356	KW		30	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398810	6912305	KW		300	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398802	6912282	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398802	6912249	KW		60	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398785	6912226	KW		20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398779	6912204	KW		20	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398777	6912183	KW		50	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398774	6912167	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398763	6912167	KW	1	400	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398744	6912164	KW		300	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398717	6912165	KW		300	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398688	6912162	KW		100	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398691	6912178	KW	1	100	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398682	6912143	KW		150	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398708	6912102	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398729	6912073	KW		5	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398823	6912097	KW	1	40	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng V	Skogsbeite, gjengroende	398901	6912083	KW	1	20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Veikant	399155	6912437	KW		1	I gammel traktor/kjerreveier. Gror igjen med skog rundt. Saubeite.
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399239	6912664	KW		5	I fuktig ved bjørkeskogen, ved lysning ryddet for bjørk. Beitet.
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399220	6912687	KW		3	I fuktig ved bjørkeskogen, ved lysning ryddet for bjørk. Beitet.
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399208	6912700	KW		20	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399164	6912728	KW		10	
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399183	6912772	KW	1	20	Ekstremrik myrkant.
14.07.2020	Stranda	Liabygd: Stavseng Ø	Skogsbeite og semi-naturlig myrkant	399147	6912778	KW		10	
17.07.2020	Stranda	Sløgstad-Berge	Slåttemark, intakt	390902	6908501	KW	9		
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Bårdsgjerde	tidligere slåttemark, nå leikeplass/hage	389120	6930392	JB	28 5	masse	ca. 15x15 m
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387293	6930610	JB	1	2	

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387302	6930633	BJJ	1	20	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387291	6930629	BJJ	2	10	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387294	6930636	BJJ	1	8	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387315	6930661	BJJ	3	5	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387279	6930642	BJJ	0	15	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387264	6930613	BJJ	2	5	
22.07.2020	Ålesund	Sjøholt: Li	gjengroende seminaturlig eng	387208	6930598	BJJ	9	30	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Geilhaugen	seminaturlig eng	387595	6931809	BJJ	3	5	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, gjengroende	384584	6936819	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, gjengroende	384588	6936880	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, gjengroende	384594	6936886	BJJ	3	20	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, gjengroende	384565	6936871	BJJ	15		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, gjengroende	384480	6936884	BJJ	4	20	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384372	6936862	BJJ	1	2	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384336	6936845	BJJ	1	8	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384356	6936869	BJJ	1	2	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra		384189	6936870	BJJ	3	8	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra		384177	6936865	BJJ	1	6	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384140	6936859	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384122	6936885	BJJ	8	50	5x10 m
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384084	6936855	BJJ	38		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384081	6936855	BJJ	25		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384080	6936857	BJJ	4		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384080	6936861	BJJ	25		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384072	6936856	BJJ	5		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng, kant mot granskog	384067	6936863	BJJ	3		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384066	6936848	BJJ	4		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384076	6936840	BJJ	17		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384074	6936829	BJJ	15		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384133	6936862	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384133	6936850	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384129	6936845	BJJ	5		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384126	6936837	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384129	6936829	BJJ	5		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384141	6936822	BJJ	7		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384151	6936825	BJJ	19		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384186	6936834	BJJ	20		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384183	6936842	BJJ	3		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite-kant	384387	6936843	BJJ	2		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384437	6936841	BJJ	0	5	
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384471	6936862	BJJ	55		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384473	6936818	BJJ	21		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384440	6936821	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384421	6936821	BJJ	4		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384426	6936804	BJJ	3		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig myrkant	384407	6936806	BJJ	3		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384272	6936806	BJJ	2		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384233	6936808	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384212	6936808	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384192	6936801	BJJ	3		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384173	6936788	BJJ	4		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384162	6936803	BJJ	18		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384141	6936804	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384132	6936810	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384108	6936796	BJJ	3		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384096	6936793	BJJ	2		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384105	6936806	BJJ	5		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384064	6936834	BJJ	15		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384043	6936796	BJJ	13		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384041	6936775	BJJ	8		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384027	6936773	BJJ	13		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384023	6936754	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	383999	6936754	BJJ	2		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	383981	6936765	BJJ	21		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384122	6936777	BJJ	7		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384167	6936755	BJJ	8		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384163	6936749	BJJ	12		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384178	6936742	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384210	6936757	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	skogsbeite	384224	6936767	BJJ	6		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384506	6936740	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Solnørdalen: Storsætra	seminaturlig eng	384545	6936757	BJJ	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Sollisætra	seminaturlig eng, intakt	395643	6927368	BJJ	0	3	sterkt tilbakegang kan evt. skyldes overbeiting (sau + storfe)
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Sollisætra	seminaturlig eng, intakt	395673	6927372	BJJ		3	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Sollisætra	seminaturlig eng, intakt	395643	6927362	BJJ	1	8	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, V for Sæter	halvåpent skogsbeite, hest	393749	6926742	BJJ	1	2	einstape og forbusking med ørevier truer solblom

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, V for Sæter	halvåpent skogsbeite, hest	393730	6926735	JB	1	3	einstape og forbusking med ørevier truer solblom
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, V for Sæter	halvåpent skogsbeite, hest	393695	6926741	JB	9		einstape og forbusking med ørevier truer solblom
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Vestre Sollia, ovafor fjøset	gjengroende seminaturlig eng	392175	6927151	JB	12	>30	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Vestre Sollia, ovafor fjøset	gjengroende seminaturlig eng	392200	6927129	JB	3	3	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Vestre Sollia, ovafor fjøset	gjengroende seminaturlig eng	392124	6927108	JB	4	2	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392541	6927038	JB	13	5	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392558	6927029	JB	5	30	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392558	6927035	JB	27	20	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392564	6927039	JB	20		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392555	6927044	JB	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392559	6927046	JB	7		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392571	6927041	JB	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392576	6927030	JB	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392575	6927043	JB	2		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392575	6927048	JB	61		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392572	6927058	JB	26		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392581	6927053	JB	11		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392585	6927048	JB	15		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392593	6927058	JB	65		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392604	6927055	JB	63		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392607	6927058	JB	13		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia	slåttemark	392478	6927072	JB	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392372	6927087	JB	6	15	
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392367	6927095	JB	42		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392363	6927095	JB	3		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392361	6927099	JB	4		

Dato	Kommune	Lokalitet	Habitat	UTMØ	UTMN	Finner	N st	N ros	Kommentar
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392359	6927098	JB	63		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392355	6927107	JB	21		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V	slåttemark	392335	6927091	JB	1		
22.07.2020	Ålesund	Ørskog: Øggarden ved Viset	gjengroende seminaturlig eng	392113	6925654	JB	1		

3.3 Intakte lokaliteter i Fjord kommune

3.3.1 Tidligere data

I gamle Stordal kommune var det på forhånd (i Artskart pr. 19.06.2020) kjent solblom fra en rekke lokaliteter (figur 3). Noen gamle og upresist stedfestede lokaliteter ble ikke prioritert for reinventering.

3.3.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Stordal i 2020 er vist i tabell 1 og figur 4. Detaljerte funndata er vist i tabell 2. Dessuten er observasjoner av solblom presentert i figur 5-12 nedenfor. Lokaliteter uten gjenfunn er vist i figur 13-16.

3.3.3 Stordal: Røysetsetra

Figur 5. Kart som viser funn av solblom i Røysetsetra i Stordal (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistetabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Røysetsetra har gamle slåttemarkar som fortsatt slås, men ikke med tilskudd fra handlingsplan for slåttemarkar. Funnet ved det østligste bruket ble gjort i 2011 av DH i forbindelse med utarbeidelse av skjøtselsplan (slåttemark, BN00080057, Holtan 2011h). Kåre Sæther på det østre bruket viste i 2020 solblom øverst på slåtteenga, bare én stengel og 15 rosetter.

Det gamle solblomfunnet SØ for bruka er gjort i 2001 av JBJ (Jordal m.fl. 2005). Denne forekomsten ble ikke gjenfunnet i 2020, selv om den opprinnelig var stedfestet nøyaktig med GPS.

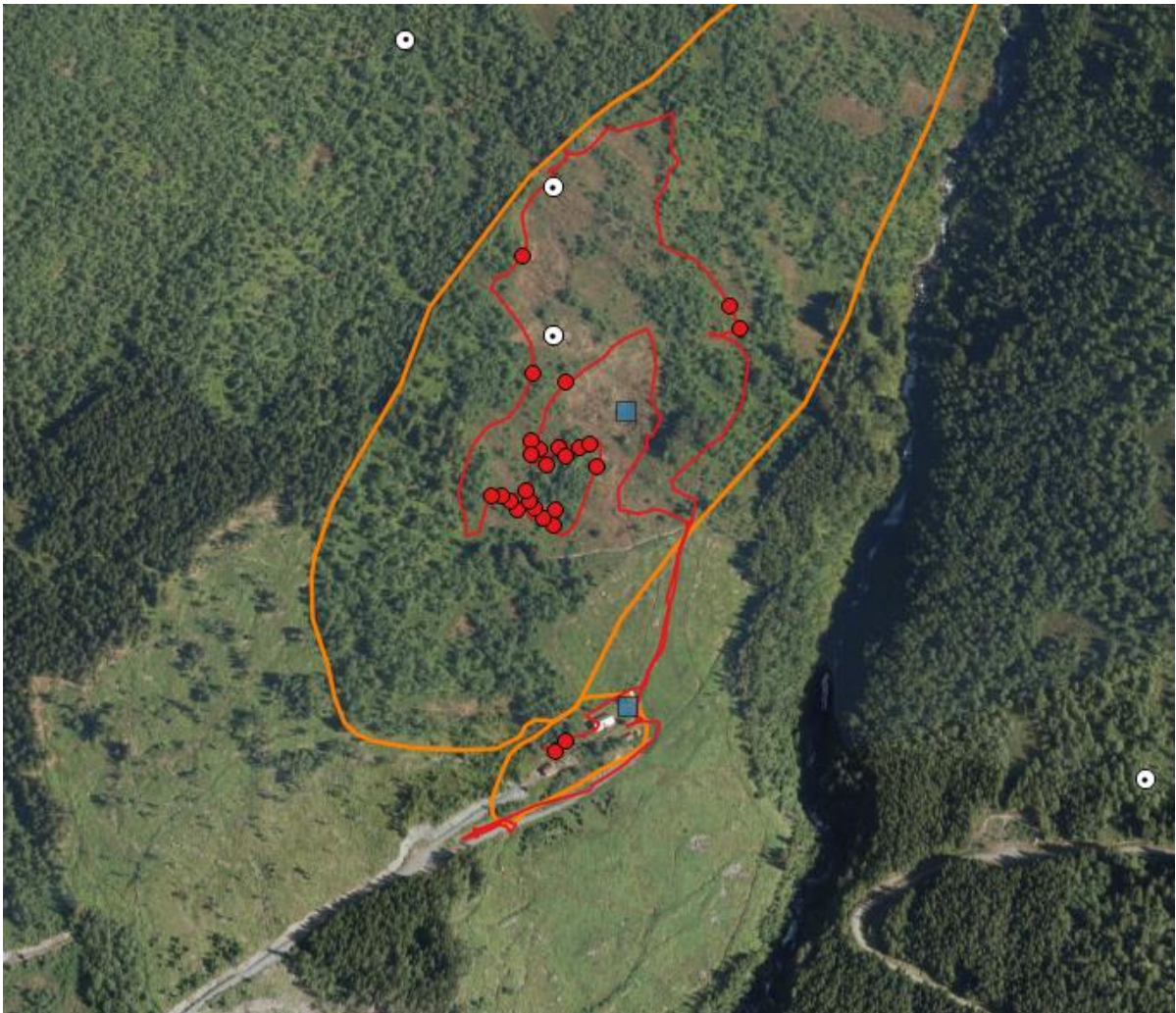
3.3.4 Stordal: Mo

Figur 6. Kart som viser funn av solblom ved Mo i Stordal (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befæringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Det er tidligere (24.06.2000, GGa, Melby & Gaarder 2001) funnet solblom sparsomt på storfebeite her (1-2 kvadratmeter, Jordal m.fl. 2005). Funnet hadde ca. 70 m nøyaktighet. Funnet i 2020 ble trolig gjort på et annet sted enn funnet i 2000, og omfattet sju blomsterstengler og ca. 30 rosetter av solblom på noen kvadratmeter. Storfe beitet her fortsatt i 2020. Beitet er dermed intakt, men har hagemarkspreg som det går fram av flyfoto. Solblom ble funnet nær store graner som selv-sår seg utover beitet.

3.3.5 Stordal: Jasvollsetra og ovenfor Jasvollsetra

Figur 7. Kart som viser funn av solblom på og ovenfor Jasvollsetra i Stordal (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Solblom ble her omtalt tidlig av bl.a. Skogen & Odland (1989, «Jasvoll-Botnastølen» basert på funn i 1981). På selve Jasvollsetra (BN00021633, slåttemark) er det tidligere funnet solblom (2000: Melby & Gaarder 2001, Jordal m.fl. 2005, 2011: Holtan 2011i). I 2011 ble det optalt 110 blomsterstengler av solblom (Holtan 2011i). Sannsynligvis var det mye mer i 2000 (Melby & Gaarder 2001 oppgir 1000 blomsterstengler antakelig felles for begge lokalitetene). Her ble det i 2020 funnet 12 blomsterstengler og 30 rosetter i to punkter. Det er litt slått (mest plenslått) rundt husene, ellers gror det igjen, og det vil være ganske tilfeldig om de få plantene overlever. Granskogen rundt er hogd, og her kommer det nå opp nitrofil vegetasjon med mye bringebær.

Ovenfor Jasvollsetra er det større areal med seminaturlige myrkanter og glissen, tidligere beitet skog. Lokaliteten er avgrenset som beiteskog (BN00021629, Melby & Gaarder 2001, Jordal m.fl. 2005). Her ble det talt ca. 1000 blomsterstengler av solblom i 2000-2002. Funnene er unøyaktig stedfestet, men det omtales spesielt gjengroende eng i området rundt «det nederste bruket» (Jasvollsetra?), i granskogen vest for «det nederste bruket» (som nå er hogd og gjenvokst med bl.a. bringebær) og myrområder på strekninga Jasvollsætra-Botnastølen. I 2020 ble det brukt en del tid på å stedfeste og telle opp disse bestandene særlig i myrkantene ovenfor Jasvollsetra. Det ble funnet ialt 24 punkter med totalt 145 blomsterstengler og ca. 2000 rosetter av solblom. I ettertid kan det tenkes at man kunne ha funnet mer ved å undersøke området lenger nordøstover i retning

Botnastølen. Området har lite beiting nå, trolig bare et mindre antall streifbeitende sauer. Det foregår både gjengroing og massivt oppslag av selvsådd gran fra nærliggende plantefelt. Det er derfor en fare for at denne solblomforekomsten forsvinner i nær framtid i likhet med i de fleste andre myrkanter og skogbeiter i distriktet.

3.3.6 Stordal: Almås, Hjeldebakkane

Figur 8. Kart som viser funn av solblom ved Almås i Nørdredalen (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Kristian Almås foreviste i 2020 en solblomforekomst ved en hytte i et område kalt Hjeldebakkane. Denne lokaliteten er antakelig ny, i vertfall er den ikke stedfestet nøyaktig av noen tidligere kilde. Det ble i 2020 funnet fire blomsterstengler og ca. 50 rosetter i et område som gror igjen og der det kommer opp smågran. Han gav ellers opplysninger om en tidligere nærliggende lokalitet (406780, 6918697) i veikant ved avkjørselen til denne hytta, som forsvant for ca. 15 år siden i forbindelse med veiarbeid. Det gamle funnet som vises ved gården på Almås finnes i vertfall ikke nå, selv om området skjøttes, men dette punktet kan være feilplassert ved at det egentlig skulle vært ved denne hytta i Hjeldebakkane. For øvrig beskriver Skogen & Odland (1989) solblomforekomster i beite tidligere slåtteliet («lågurt-slåtteskog») på strekningen Almås-Kvitlen, basert på funn i 1981 (meget upresis stedfesting).

Til høyre i bildet vises en myrkantlokalitet i sørdelen av Seljebotsmyrane hvor solblom ikke kunne gjenfinnes. Det er flere slike øst for kartutsnittet.

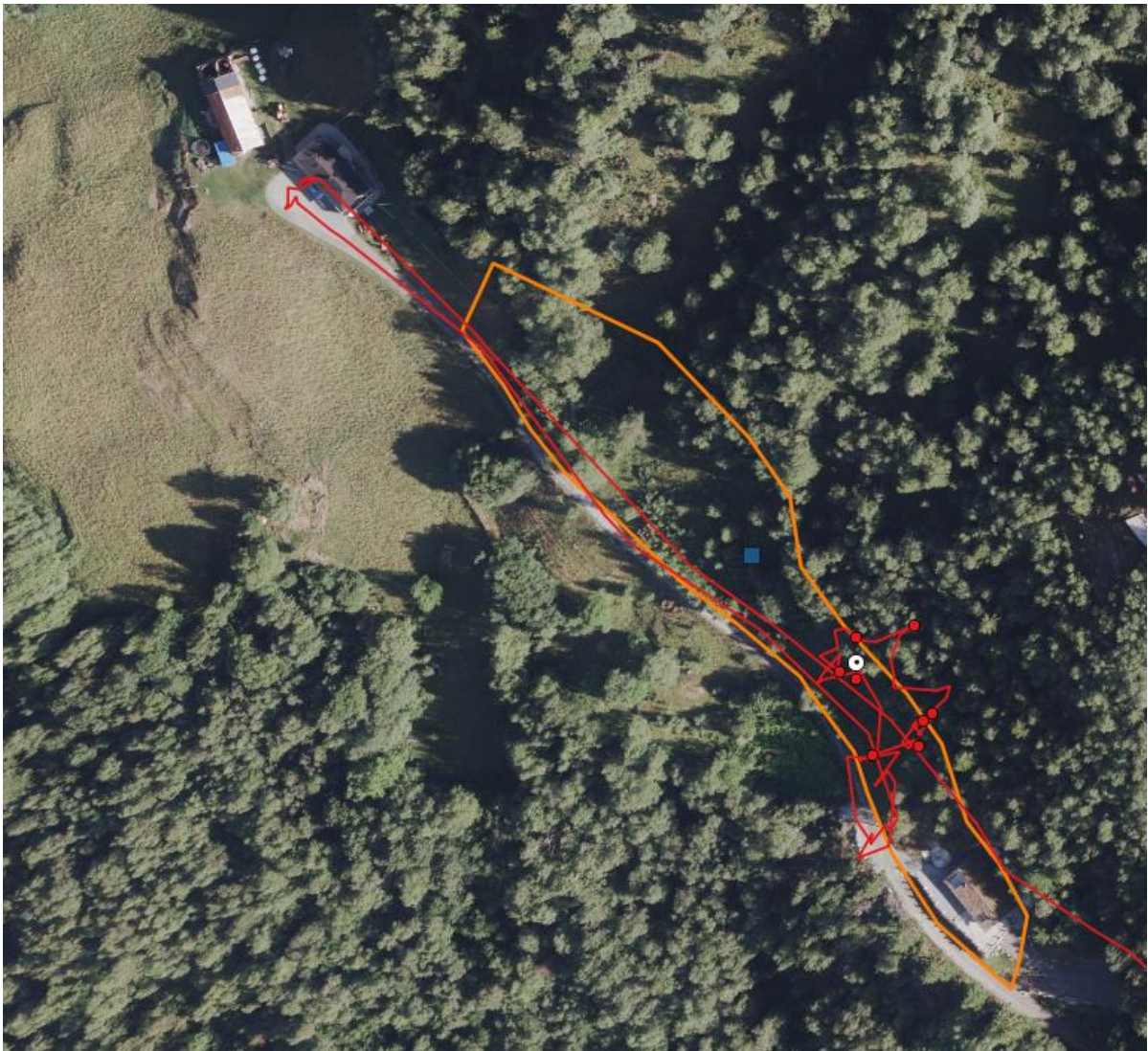
3.3.7 Stordal: nord for Storgrova (Storløsletta)

Figur 9. Kart som viser funn av solblom ved Storløsletta i Nørdredalen, mellom Seljebotsmyrane og Kvitlen (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtyperlokalteter.

Kommentar: Denne lokaliteten ligger nord for Seljebotsmyrene og sør for Kvitlen. I Naturbase (BN00021617) kalles området «nord for Storgrova» (Jordal m.fl. 2005, Holtan & Gaarder 2012). Naturtype er delvis myrkanter av rik og intermediær utforming, dels lågurtpreget glissen bjørkeskog og dels noen fortsatt åpne naturbeitemarksflekker. Den angis i Naturbase som rikmyr, men er senere omtalt som slåttemyr. Navnet Storløsletta er ikke brukt i tidligere undersøkelser, men tyder på at dette er et gammelt utslåttområde. Senere har det vært storfebeite, men gror nå igjen. Her har det vært flere opptellinger av solblom. I 2001 talte JBJ ca. 550 blomsterstengler av solblom (Jordal m.fl. 2005). I 2005 talte S.E. Busengdal ca. 1200 blomsterstengler (Holtan & Gaarder 2012). Sistnevnte har basert på deres besøk i 2012 lagt inn et samlet antall på ca. 3500 solblom i Artskart, det antas at dette dreier seg om anslag på rosetter. I 2020 ble det i 13 punkter påvist 42 stengler og ca. 565 rosetter av solblom. Bestanden virker å være på vei ut pga. gjengroing, delvis også selvsåing av gran fra nærliggende granplantefelt.

3.3.8 Stordal: Lia i Dyrkorn

Figur 10. Kart som viser funn av solblom ved Lia i Dyrkorn (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befæringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Her ble solblom påvist av Silke Hansen og JBJ i 2002, med ca. 115 blomsterstengler (Jordal m.fl. 2005). I 2011 ble det i skjøtelsesplan for lokaliteten bare konstatert at «bestanden har ikkje minka», men området hadde et gjengroingspreg (Holtan 2011j). I 2020 gror lokaliteten ytterligere igjen og forbuskes. Det ble i 2020 funnet åtte punkt med 40 stengler og 87 rosetter av solblom. Solblom vil kunne forsvinne i løpet av relativt få år her om ikke skjøtelsen tas opp igjen.

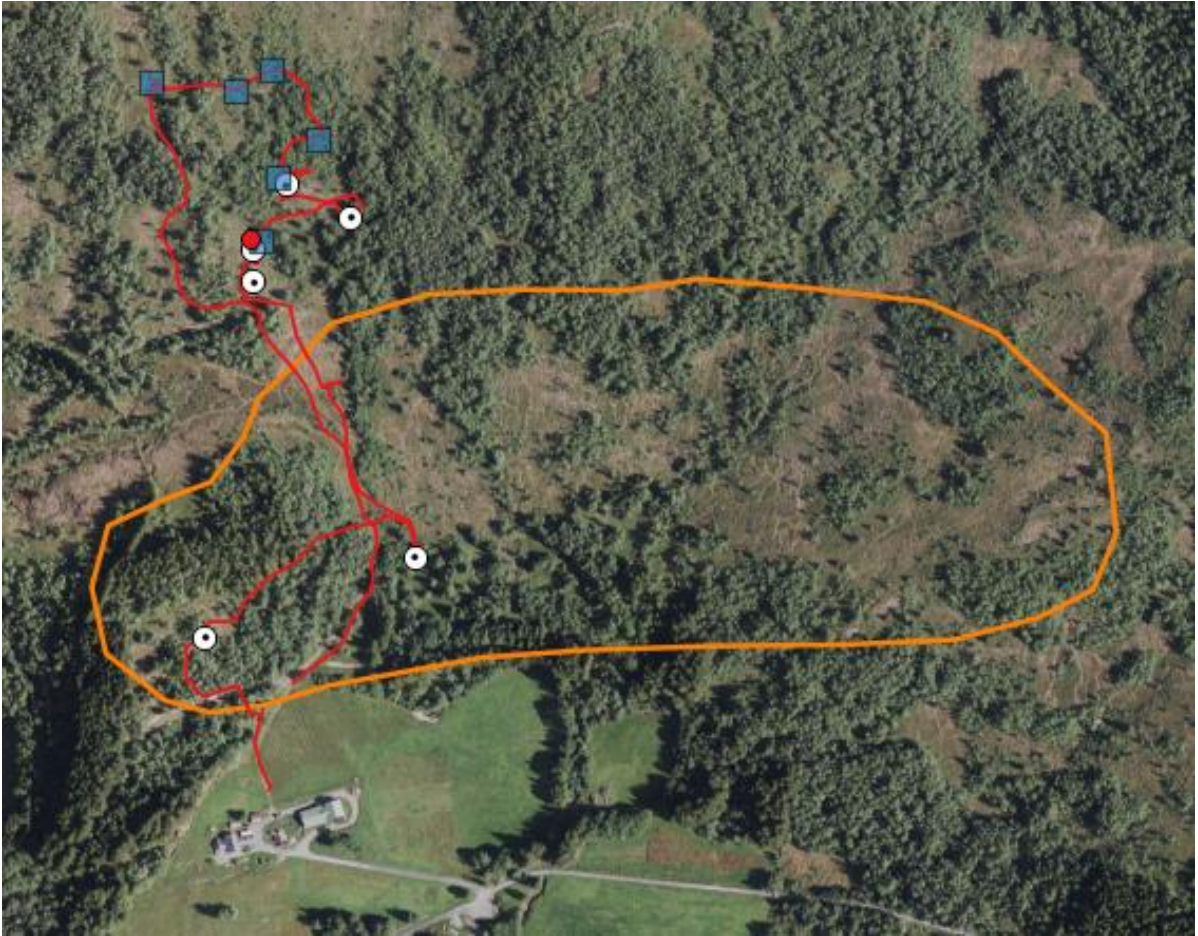
3.3.9 Stordal: Ytresæter i Dyrkorn

Figur 11. Kart som viser funn av solblom i Ytresæter i Dyrkorn (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten består av en blanding av seminaturlige myrkanter og åpen tidligere beitet skog. Undersøkelser av JBJ 27.06.2002 ga som resultat 14 punkt med «få blomstrende solblom, men flere hundre rosetter». Solblomforekomstene lå delvis innenfor og delvis utenfor lokalitet BN00021592 (beiteskog, Jordal m.fl. 2005). I 2020 ble solblom bare funnet ett sted med én blomsterstengel og to rosetter. Arten ser i praksis ut til å være forsvunnet her. Det finnes noen sauer, men beitetrykket er veldig lavt i utmarka. I 1952 kommenterte Børre I. Grønningseter om solblom i Dyrkornbygda: «Veks mest overalt».

3.3.10 Stordal: Øggarden i Dyrkorn

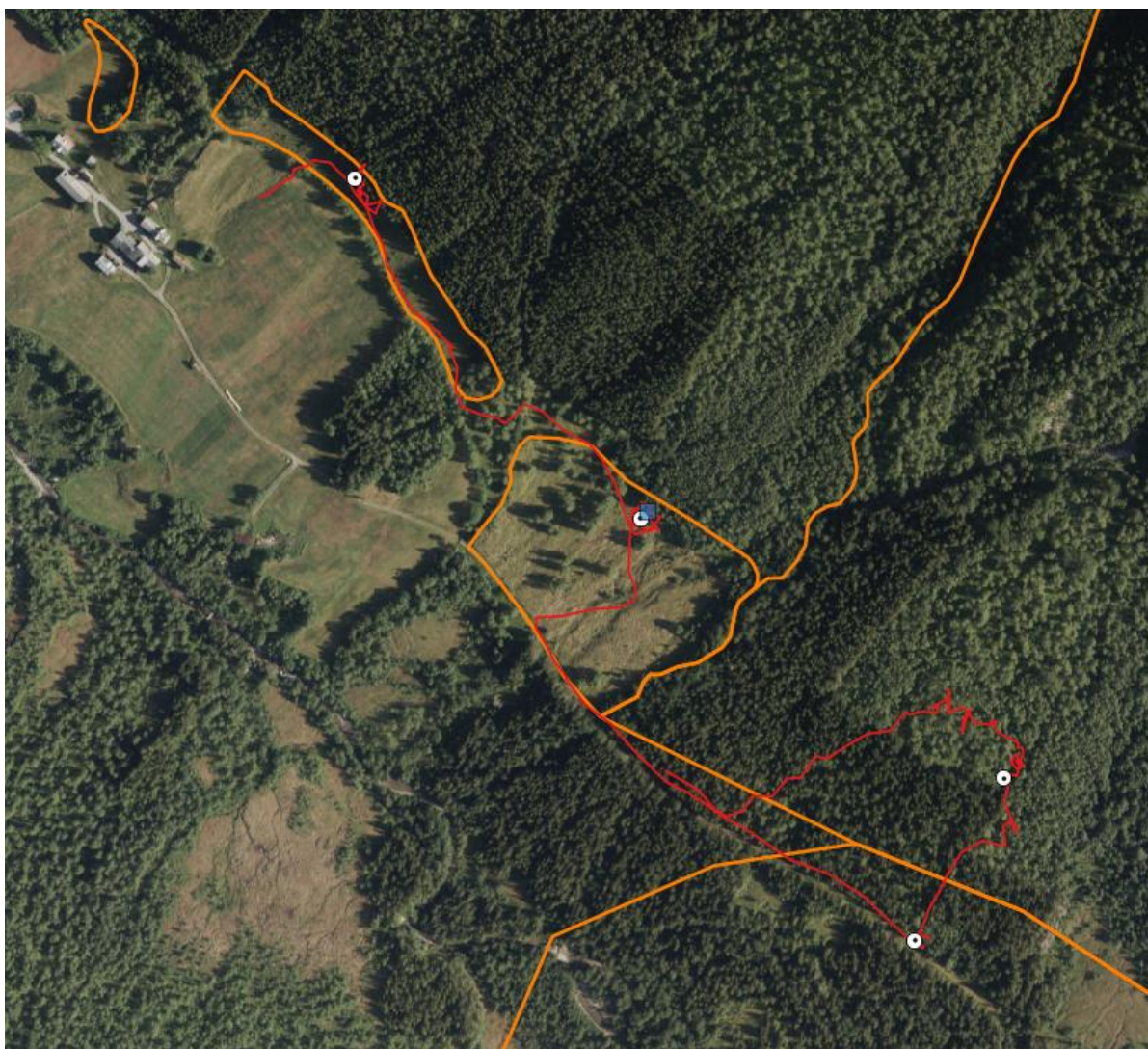
Figur 12. Kart som viser funn av solblom ved Øggarden og Framsætra i Dyrkorn (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Ovenfor Øggarden ble det funnet fem punkter med solblom i 2002 (Jordal m.fl. 2005, hvite ringer, «det ble funnet få blomstrende solblom, men flere hundre rosetter»), og i 2012 seks punkter hvorav fire var nye (Artskart, Holtan & Gaarder 2012). Nedre del av området er beskrevet som rikmyr (BN00021595) av Jordal m.fl. (2005) og senere Holtan & Gaarder (2012), men mange av solblomforekomstene ligger nord for det avgrensede området. Naturtypen på solblomforekomstene kan karakteriseres som gjengroende seminaturlige myrkanter og skogsbeite. Alle de kjente punktene ble oppsøkt i 2020 for det meste uten at arten ble gjenfunnet. Et unntak var to rosetter ett sted. Området beites nå svært lite, og gjengroing pågår. Noen forekomster er sikkert oversett, men antakelig vil solblom være helt borte om få år. I tillegg kan nevnes at grunneier Per Ødegård fortalte at dyrkamarka i østre del av innmarka hadde solblom for noen tiår siden, før det ble dyrket.

I 1952 kommenterte Børre I. Grønningseter om solblom i Dyrkornbygda: «Veks mest overalt».

3.4 Noen lokaliteter uten gjenfunn i Fjord kommune

3.4.1 Nørdredalen: området ved Seljebotn

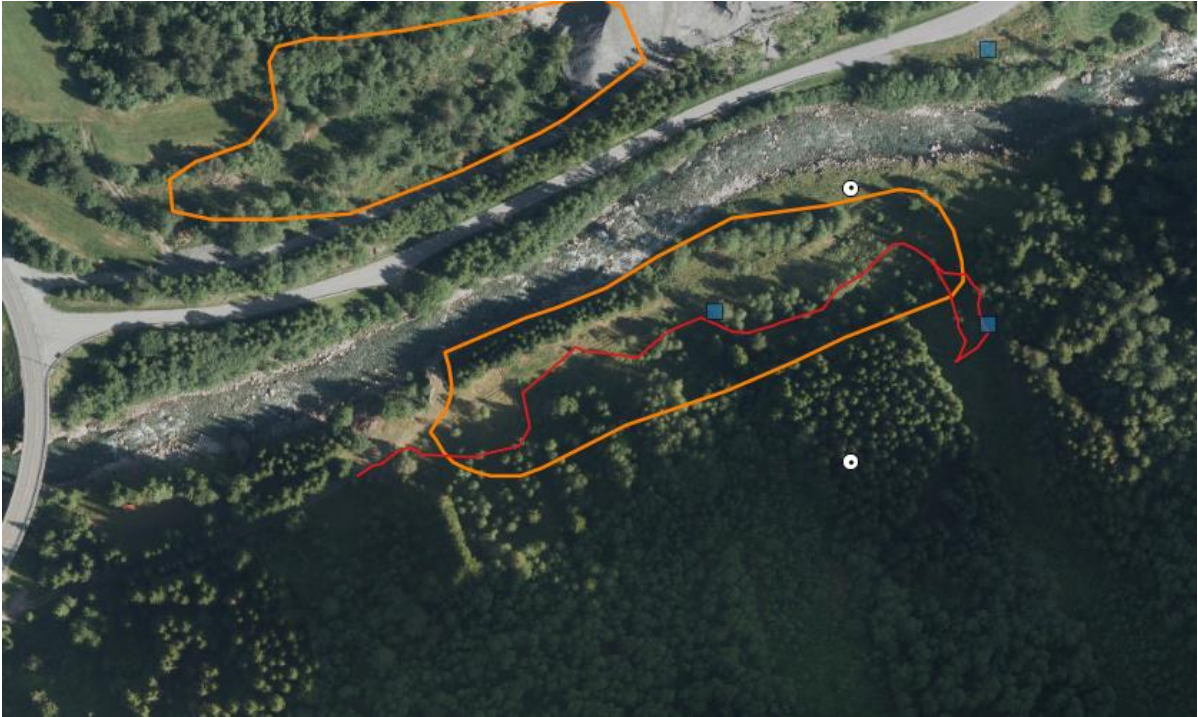
Figur 13. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Seljebotn i Nørdredalen (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Ved Seljebotn ble solblom tidligere funnet på fire forskjellige steder. På lokaliteten Rusketeigen (et beite ovenfor Oppigard) ble solblom sett i 2003 (få planter, Jordal m.fl. 2005, BN00021573, naturbeitemark). Her beiter fortsatt storfe, men solblom ble ikke gjenfunnet i 2020, kanskje har beitetrykket vært for hardt i perioder.

På lokaliteten Legene øst for gårdene (BN00021574) beitet storfe også i 2020, men solblom ble ikke gjenfunnet. Her ble solblom sett med 5-6 blomsterstengler i 2002, av DH og JBJ (Jordal m.fl. 2005).

I skogen lenger inn har det vært lysåpen hagemark/beiteskog som stedvis er lågurtpreget og artsrik fortsatt, lokaliteten Seljebotndalen (BN00021572, Jordal m.fl. 2005). Det ble i 2020 funnet arter som brudespore, men ikke solblom. Ellers vokser det gran opp mange steder og undervegetasjonen endres som følge av det, bl.a. er funnstedet nede ved stien i 2002 nå dominert av stor gran.

3.4.2 Stordal: øst for Vad

Figur 14. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom øst for Vad i Stordal (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Solblom ble funnet på sørsida av elva øst for Vad i 2000 av GGa (Melby & Gaarder 2001), og lokaliteten er beskrevet som naturbeitemark (BN00021578) av Jordal m.fl. (2005). Antall i 2000 oppgis bare som «sparsom». Ved besøket i 2020 beites området fortsatt noe av storfe, men solblom ble ikke gjenfunnet. Til tross for beiting skjer likevel forbusking.

3.4.3 Dyrkorn: Framsætra

Figur 15. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Framsætra i Dyrkorn (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Ved Framsætra ble det funnet 12 punkter med solblom av JBJ i 2002, det oppgis ca. 20 blomsterstengler og flere hundre rosetter (Jordal m.fl. 2005). Alle disse ble oppsøkt i 2020 uten at arten ble gjenfunnet. Området var i 2002 halvåpen, beitet skog med glenner hvor solblom fortsatt fantes. Solblomforekomstene ligger delvis innenfor og delvis utenfor naturtypelokaliteten BN00021594 (beiteskog). Det finnes fortsatt noen sauer, men utmarka beites nå bare svakt, og gjengroing, forbusking og fortetting av skog pågår. I Dyrkorn har det gjennom lang tid vært mye solblom («fantet nesten overalt» ifølge Børre I Grønningsæter i 1952).

3.4.4 Dyrkorn: Indresæter

Figur 16. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Indresætra i Dyrkorn (Fjord kommune, tidligere Stordal). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistetabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: På Indresætra (br. nr. 1 Josætra) i Dyrkorn ble det funnet få planter av solblom ett sted av Silke Hansen og JBJ i 2002 (Jordal m.fl. 2005). Slåttemarkslokaliteten som er vist med oransje strek på figuren skjøttes ikke lenger og gror igjen, men er åpen og restaurerbar i store deler. Solblom ble likevel ikke gjenfunnet.

3.5 Intakte lokaliteter i Stranda kommune

3.5.1 Tidligere data

I Stranda var det på forhånd (i Artskart pr. 19.06.2020) kjent en rekke lokaliteter (figur 3). Noen gamle og upresist stedfestede lokaliteter ble ikke prioritert for reinventering.

3.5.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Stranda i 2020 er vist i tabell 1 og figur 3. Detaljerte funndata er vist i tabell 2. Dessuten er observasjoner av solblom presentert i figur 17-23 nedenfor. Lokaliteter uten gjenfunn er vist i figur 24-25.

3.5.3 Stranda: Arneberg

Figur 17. Kart som viser funn av solblom på Arneberg i Habostaddalen, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen røddlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten ble første gang registrert i 2002 (Silke Hansen, Norderhaug m.fl. 2004), og fikk skjøtelsesplan i 2011 (Oldervik & Folden 2011a) som ble revidert i 2018 (Vesterbukt 2017a). Enga er i dag intakt og holdes i hevd ved slått. I 2010 ble det talt 50 blomsterstengler og lokaliteten fikk naturtypebeskrivelse (Jordal 2011). I 2017 ble det funnet 55 blomstrende individer med solblom. I 2020 ble funnet 41 blomsterstengler. Det trenger ikke bety at arten er i tilbakegang, da dette vil variere noe fra år til år.

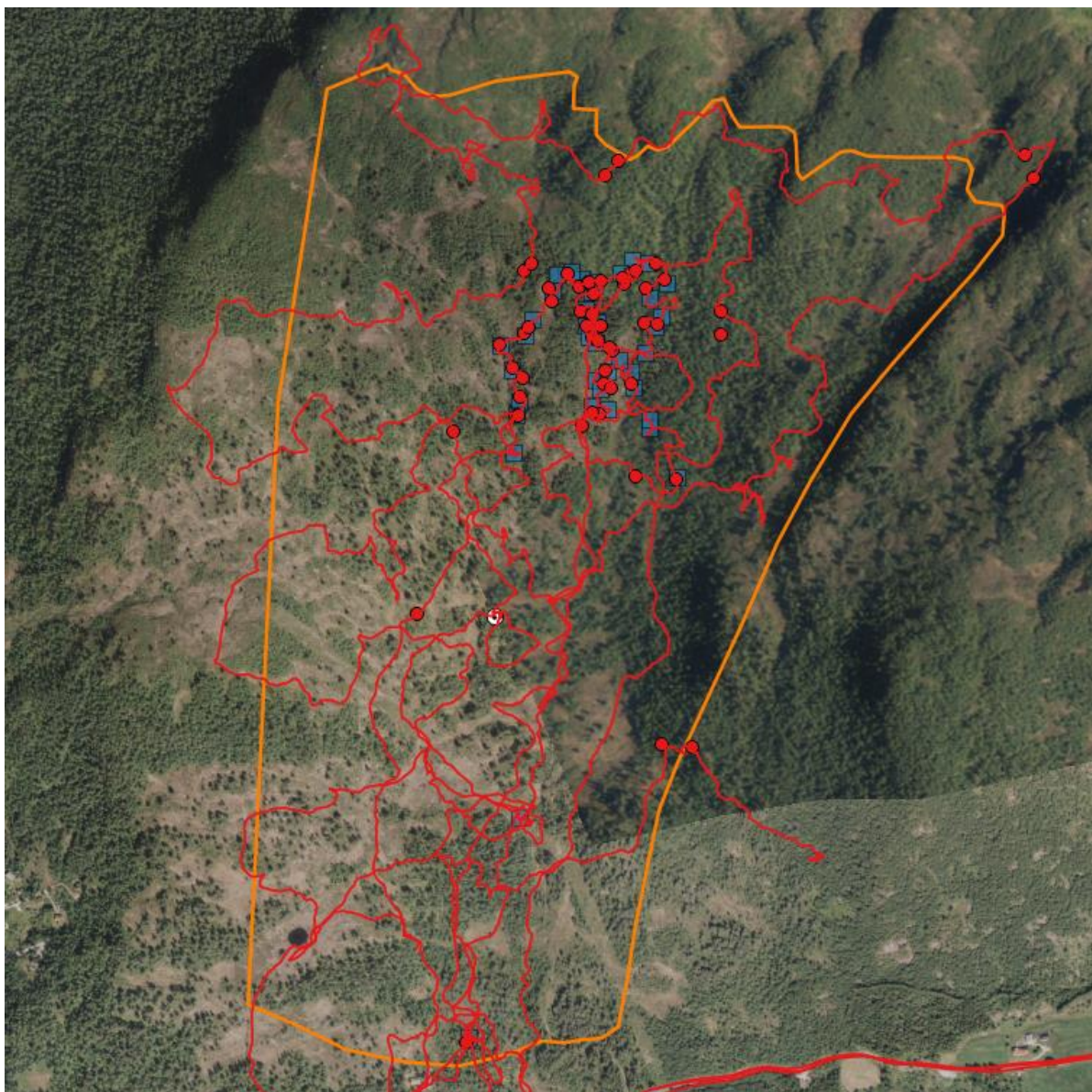
3.5.4 Stranda: Sløgstad-Berge

Figur 18. Kart som viser funn av solblom ved Sløgstad-Berge i Strandadalen, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befæringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten ble først kjent gjennom rapporten til Holtan & Grimstad (2001), hvor det ble skrevet at solblom skulle finnes et sted mellom Berge og Sløgstad (med Kjell Hansen som informant). Arten ble i 2020 funnet i ei intakt eng omkranset av granplantefelt, med 9 blomstrende individer. Trolig holdes enga i hevd ved slått. Det ble ikke funnet andre egnede områder for arten under dette søket.

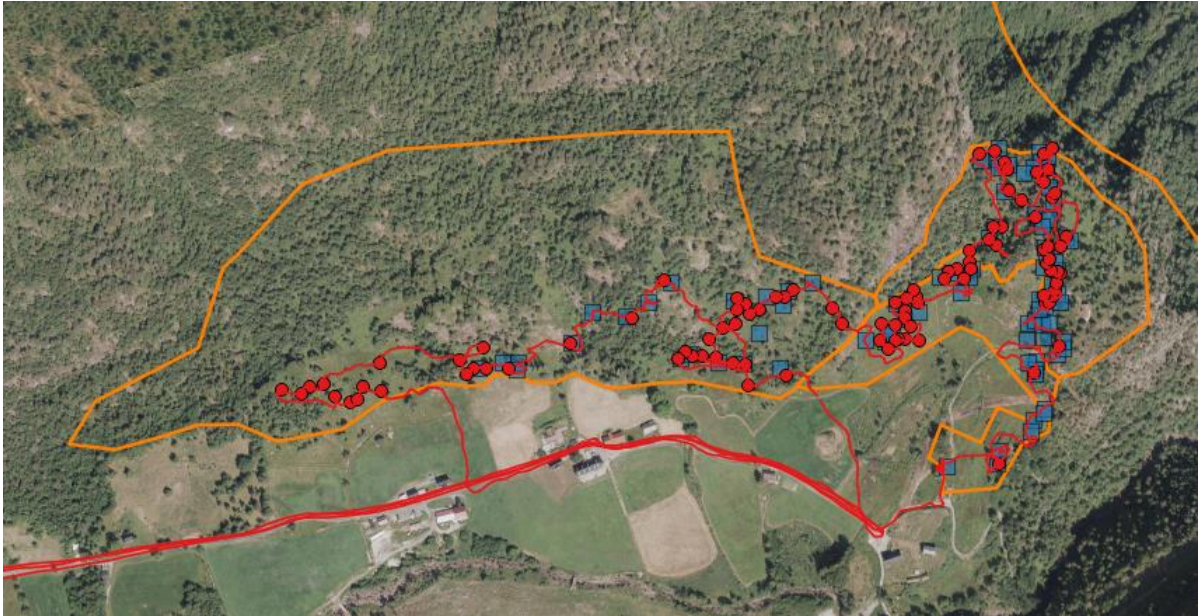
3.5.5 Stranda: Fausalia

Figur 19. Kart som viser funn av solblom i Fausalia, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten er omtalt i flere tidligere rapporter (Holtan & Grimstad 2001, Norderhaug m.fl. 2004, Holtan 2011a, Holtan & Gaarder 2012), der Naturbase-lokaliteten er basert på den siste. Området er et gammelt utmarksbeite dominert av myr, men også med en del gammel beitet halv-åpen skogsmark i partier. Det meste av solblomen i dette området er knyttet til myrkantene, men en del finnes også i skogen, gjerne i åpne overgangspartier mot myrkant. Holtan & Grimstad (2001) anslo 5000 blomsterstengler. I 2012 ble antall bladrossetter av solblom anslått til om lag 50000 (Holtan & Gaarder 2012), mens antall stengler ikke er omtalt. Lokaliteten er omtalt som en av de viktigste lokalitetene for solblom regionalt og nasjonalt. I 2020 ble det talt 134 stengler (men de var bare så vidt begynt å blomstre, så det finnes antakelig noe mer) og antall rosetter ble anslått til > 5000 + antatt 2000 rosetter som ikke ble oppdaget (på grunn av at området er stort). Det ble registrert solblom på 54 punkt. Selv om det er vanskelig å anslå antall rosetter og det innebærer en viss feilmargin, er det stor forskjell på 50000 og 7000, så man må anta at bestanden har gått kraftig tilbake her, i likhet med andre myrkantlokaliteter i distriktet.

3.5.6 Stranda: Fausa

Figur 20. Kart som viser funn av solblom i Fausa, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befæringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Området omfattes av fire Naturbase-lokaliteter (Jordal 2011), to slåttemark, en naturbeitemark og en hagemark. Dette er fortsatt en av de viktige solblombestandene i Stranda.

Den ene slåttemarka, lengst i sørøst (Fausa: Brune, Naturbase-ID BN00069299), har skjøttselsplan (Oldervik & Folden 2011b), men denne ser ikke ut til å ha vært fulgt opp. I 2010 ble det funnet 40 blomstrende individ av solblom på denne lokaliteten, mens det i 2020 ble funnet 1 blomstrende stengel og ca. 30 rosetter. Flere delforekomster var også borte sammenlignet med 2010. Lokaliteten er i dag i tidlig gjenvekstsukksesjonsfase med sterk gjenvekst av trær og busker, delvis ugjennomtrengelig.

Lokaliteten lengst øst er ei hagemark (Fausa: Skoggane nord, Naturbase-ID BN00069230) med furu som dominerende treslag. Her ble det i 2010 (Jordal 2011) funnet 180 blomsterstengler av solblom, mens det i 2020 ikke ble funnet noen blomstrende individer, bare rosetter. Antall rosetter innenfor denne lokaliteten ble anslått til ca 1550. Feltsjiktet er fremdeles i stor grad dominert av urter og graminider, men vokser i stor grad til med lyngvekster, einstape og renninger av rogn og bjørk.

Vest for denne hagemarka er en lokalitet med frisk naturbeitemark (Fausa: Skoggane sør, Naturbase-ID BN00069300) med overganger mot myr enkelte steder. Her ble det i 2010 (Jordal 2011) telt opp 240 blomsterstengler av solblom, mens det i 2020 ble telt opp 219 blomsterstengler, så nedgangen her har ikke vært svært dramatisk, selv om det er en viss negativ trend. Det er uvisst om lokaliteten beites i dag, men enda her er ihvertfall i brakkleggingsfase til tidlig gjenvekstsukksesjonsfase, og er preget av suksesjonsarter og forbusking.

Den relativt store lokaliteten lengst vest (Fausa nord, Naturbase-ID BN00069301) er en blanding av hagemark og naturbeitemark. Mens enda lengst vest fremdeles er relativt intakt, er det meste av området preget av gjengroing med suksesjonsarter som lyng, noen steder einstape, og forbusking. Trolig beites området, men beitetrykket virker for lavt. I 2010 (Jordal 2011) ble det telt opp 420 blomsterstengler, mens det i 2020 ble telt opp ca. 300 stengler innenfor det samme området. Punktene i **Figur** viser at det i 2020 ble funnet solblom også et stykke lenger vest for det området som ble undersøkt i 2010, og på enda lengst vest var en betydelig forekomst av solblom med ca. 137 stengler. Forekomsten av blomsterstengler har med andre ord tydelig gått ned i dette området.

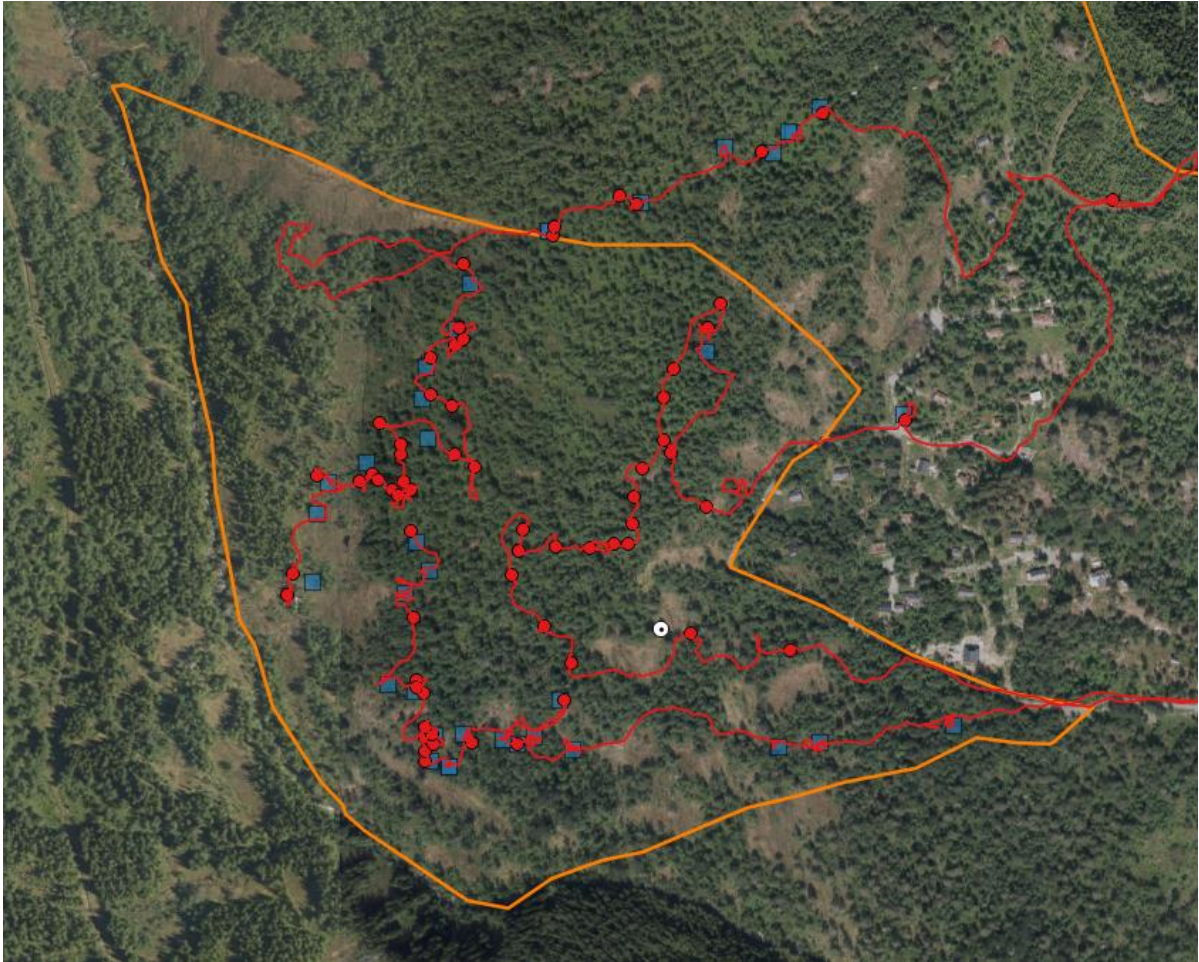
3.5.7 Stranda: Ansok i Liabygda

Figur 21. Kart som viser funn av solblom på Ansok i Liabygda, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Denne solblomforekomsten ligger innenfor en Naturbase-lokalitet (Ansok, ID BN00079375, slåttemark) som først ble registrert i 2001 (Holtan & Grimstad 2001), og har senere fått en skjøtelsesplan (Holtan 2011b). Lokaliteten er intakt og slås fortsatt i henhold til skjøtelsesplanen. I 2002 registrerte Silke Hansen solblom på Ansok første gang, antall og plassering var usikker. I 2009 ble det funnet «noen rosetter» i skogkanten ovenfor husene (Jordal 2011, blå firkant på figuren). I 2020 ble det registrert 40 blomsterstengler her.

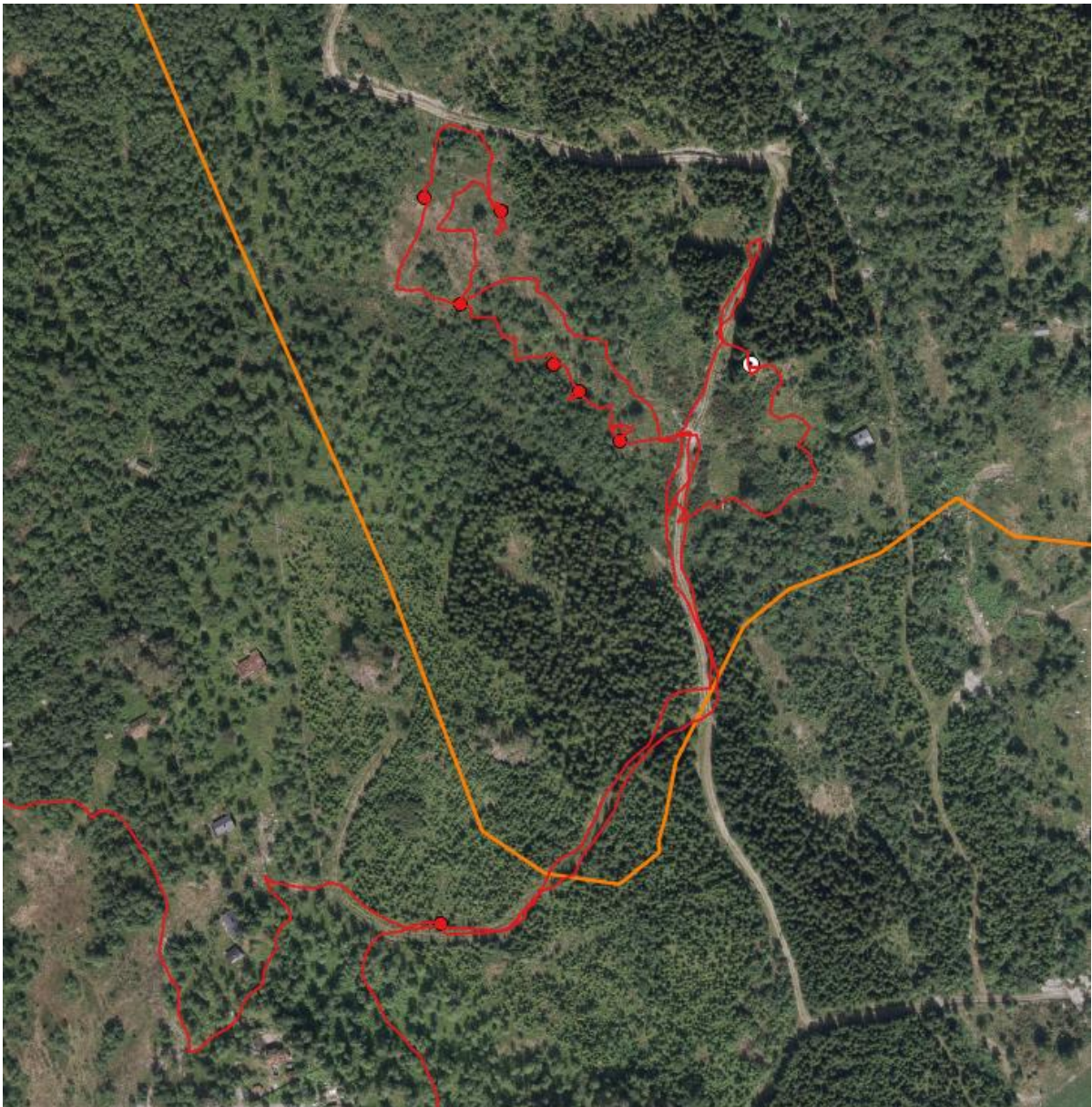
3.5.8 Stranda: Stavseng V i Liabygda

Figur 22. Kart som viser funn av solblom i Stavseng V i Liabygda, Stranda kommune. Gamle funn fra Artscart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Dette er et større utmarksbeite med tidligere lysåpen beiteskog/hagemark og myrkant. Holtan & Grimstad (2001) gjorde først lokaliteten kjent, og telte den gang opp 18 blomsterstengler med et anslag på 10 000 blomsterstengler i år 2000. I 2012 (Holtan & Gaarder 2012) ble lokaliteten registrert i naturbase (ID BN 00008310 Stavseng vest), og det ble da anslått rundt 15000 rosetter i området. Lokaliteten ble omtalt som en av de viktigste lokalitetene for solblom i Møre og Romsdal. I 2020 ble det telt opp 18 blomsterstengler og 5239 rosetter i 64 punkter. Det anslås at det medregnet mørketall er snakk om ihvertfall 10000 rosetter i området. Området har i likhet med Stavseng Ø antakelig vært brukt til utslått i kombinasjon med beite. I 2011 ble det observert beitende kyr, mens i 2012 ser man sau som beiter. I 2020 ble det sett beitende sau i Stavseng Ø, som trolig også beiter i dette området, men beitetrykket er svært lavt. I 2020 er området preget av gjengroing, både med lyng, særlig blåbær, men også arter som einstape flere steder, samt forbusking.

3.5.9 Stranda: Stavseng Ø i Liabygda

Figur 23. Kart som viser funn av solblom i Stavseng Ø i Liabygda, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistetabase: hvite ringer med svart prikk, funn i 2020: røde prikker. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Holtan & Grimstad (2001) gjorde et anslag på 2000 blomsterstengler i år 2000. Området beskriver de slik «Området er avgrensa frå hyttefeltet ovafor verpefarmen på Stavseng via Gamlesetra, Stavsengsetra og opp til om lag 600 m. o.h., på begge sider av Storgrova.» Lokaliteten ble registrert i Naturbase (ID BN00008309) i 2012 (Holtan & Gaarder 2012) men da på grunnlag av det som stod beskrevet i Holtan & Grimstad (2001). De takserer da Stavseng Ø til å ha rundt 15000 rosetter. I 2020 ble det registrert én blomsterstengel og 69 rosetter i sju punkter, i hovedsak i myrkant og i kantsoner mot fastmark, men hele området som de beskriver ble ikke undersøkt pga. tidsmangel.

3.6 Noen lokaliteter uten gjenfunn i Stranda kommune

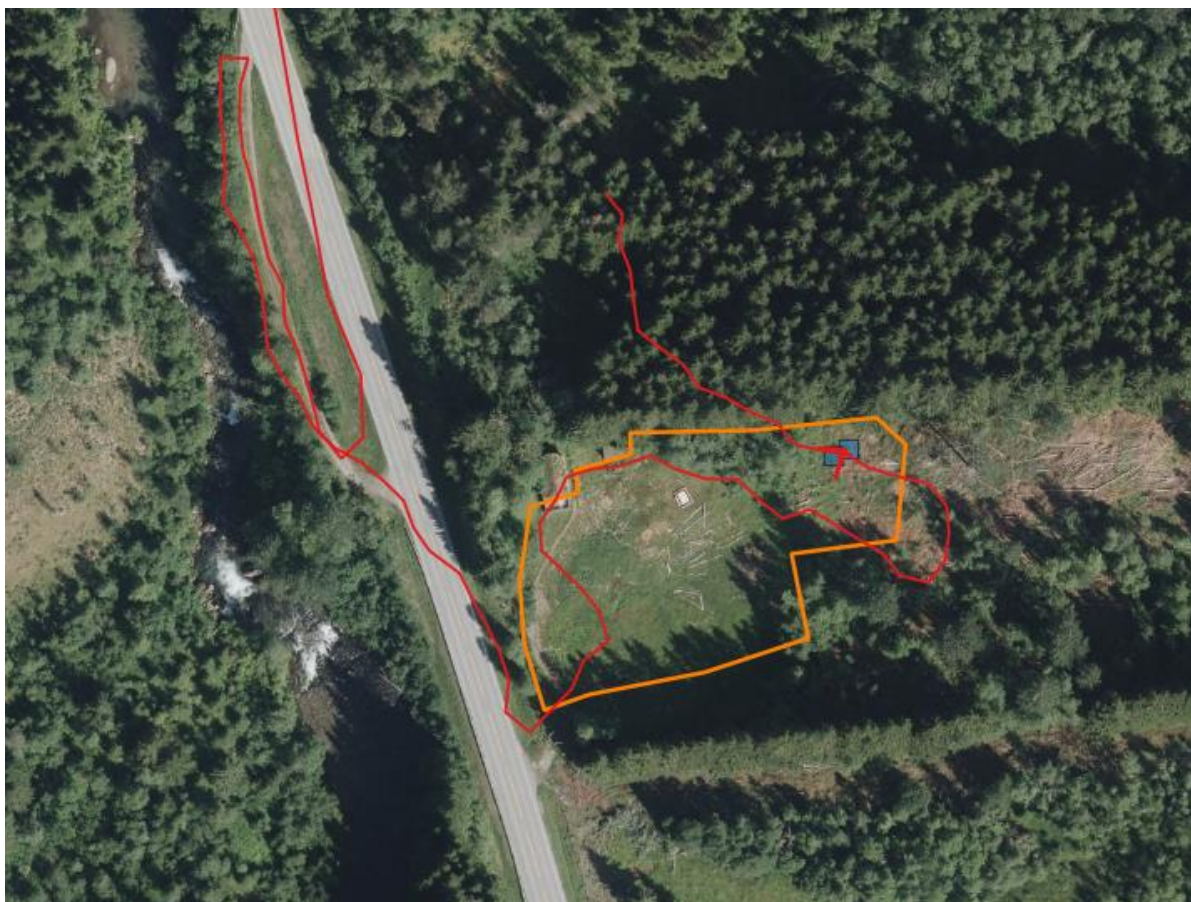
3.6.1 Strandadalen: Furset

Figur 24. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Furset i Strandadalen, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Holtan & Grimstad (2001) hadde ut fra samtale med Magnar Furset fått opplyst at han hadde funnet noen få planter solblom i en gjengroende slåtte­mark på eiendommen sin høsten 2000. Ifølge underlagsmateriale til Norderhaug m.fl. (2004) kunne en grunneier på Furset (samtale 2002) huske solblom fra tidligere, men den var borte på samtale­tidspunktet. Det ble gjort et søk i Furset-området i 2020, men arten ble ikke funnet.

3.6.2 Strandadalen: nord for Fjørstad

Figur 25. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom nord for Fjørstad i Strandadalen, Stranda kommune. Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befæringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Naturbase-lokaliteten (ID BN00069302) ble registrert i 2010 av Jordal (2011). Lokaliteten var da ikke lenger i bruk, og var i gjengroing. 15 blomsterstengler ble funnet i 2010 i utkanten opp mot et granplantefelt. I 2020 var fremdeles lokaliteten i gjengroing, men området med solblom var hogd, og marka her i stor grad forstyrret av hogstmaskiner – solblom ble ikke gjenfunnet.

3.7 Intakte lokaliteter i nye Ålesund kommune

3.7.1 Tidligere data

I nye Ålesund var det på forhånd (i Artskart pr. 19.06.2020) kjent en rekke lokaliteter (figur 3). De fleste funn er gjort i tidligere Ørskog og Skodje kommuner. Noen gamle og upresist stedfestede lokaliteter ble ikke prioritert for reinventering.

3.7.2 Data fra 2020

Undersøkte lokaliteter i Ålesund i 2020 er vist i tabell 1 og figur 4. Detaljerte funndata er vist i tabell 2. Dessuten er observasjoner av solblom presentert i figur 26-34 nedenfor. Lokaliteter uten gjenfunn av solblom er vist i figur 35-39.

3.7.3 Ørskog: Øggarden ved Viset

Figur 26. Kart som viser funn av solblom på Øggarden ved Viset (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten ble funnet 31.07.2000 (Gaarder & Jordal 2002, «god bestand», «gjengroende slåtteeng», Jordal & Holtan 2005a oppgir «fleire hundre blomstrande planter»). Den fikk skjøtselsplan (Holtan 2011f), men hadde da grodd igjen i 10-15 år. Holtan (2013a) angir bestanden i 2011 til færre enn 30 blomsterstengler. Seminaturalig eng markert med oransje strek på figuren ligger sør for Øggarden ved Viset, opp mot skogen og er ikke lenger i bruk (BN00079374, Viset: Øggarden, slåttemark, Holtan 2013a). Lokaliteten var i 2020 i kraftig gjengroing, men åpen og foreløpig med lite busker med unntak av litt platanlønn. En liten forekomst med solblom med en eneste blomsterstengel ble lokalisert. Arten vil trolig forsvinne om kort tid om ikke skjøtselen tas opp igjen.

3.7.4 Ørskog: Øvre Sollia ved Vagsvika

Figur 27. Kart som viser funn av solblom på Øvre Sollia ovenfor Vagsvika (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Disse to lokalitetene ble oppdaget i 2000 av GGa og JBJ (Jordal & Holtan 2005a). Det er avgrenset en slåttemark i øst (Vagsvika: Sollia, austre del, BN00079373), denne har også skjøtelsesplan (Holtan 2011d, Vesterbukt 2017b). Her er det funnet 500-1000 blomsterstengler i 2000 (Jordal & Holtan 2005) og 80-100 blomsterstengler i 2017 (Vesterbukt 2017b). Dette kan synes som en sterk tilbakegang på 17 år. Men i 2020 ble det funnet 333 blomsterstengler og mange rosetter av solblom i østre lokalitet. Det betyr at bestanden nærmer seg bestanden i 2000.

I vestre del er det avgrenset en annen slåttemark (Vagsvika: Sollia - øvre, BN00079372, som også omfattes av skjøtelsesplanen Vesterbukt 2017b). Her ble det talt 200 blomsterstengler i år 2000 (Jordal & Holtan 2005). I skjøtelsesplan skriver Holtan (2011e) at solblombestanden i 2011 hadde gått sterkt tilbake i forhold til 2000, men nevner ingen tall. Det ble funnet 20 blomsterstengler i 2017 (Vesterbukt 2017b). I 2020 ble det funnet 140 blomstrende solblom-stengler i den vestre lokaliteten. Dette tyder på at slåttemarkskjøtselen avgjort virker positivt på bestanden på begge disse stedene.

3.7.5 Ørskog: Vestre Sollia ved Vaksvika

Figur 28. Kart som viser funn av solblom på vestre bruket på Sollia ovenfor Vaksvika (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Dette bruket har ikke hatt bosetting på lang tid, og innmarka er i gjengroing. Solblom ble første gang funnet i 2000 av GGa og JBJ, med 3 blomsterstengler (Jordal & Holtan 2005). I 2011-2012 ble det funnet ca. 60 blomsterstengler (Holtan 2013a). I 2020 ble solblom gjenfunnet på tre ulike steder med til sammen 19 blomsterstengler og minst 35 rosetter. Ett av funnene er utenfor naturtypelokaliteten (BN00080042, slåttemark, Holtan 2013a) som omfatter de minst gjødselpåvirkede delene av innmarka. Gjengroinga gjør at solblombestanden har dårlige utsikter her.

3.7.6 Ørskog: Sæter ved Vaksvika

Figur 29. Kart som viser funn av solblom ved Sæter ovenfor Vaksvika (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Vest for Sæter i Vaksvika ligger halvåpne skogsbeiter. Solblom ble første gang funnet her i 1974 av Jarle Kristiansen (fuktig engbakke 210 m o.h.), senere i 2000 av GGa og JBJ («mange planter»), beskrivelsen her er ca. 20 m ovenfor veien på oversida av gravd kanal, og habitatet angis som antatt gammel slåttemark. Den nevnes bare som ubeskrevet solblom-lokalitet av Jordal & Holtan (2005a), og har dermed ingen naturtypebeskrivelse. I 2020 ble det funnet 11 blomsterstengler og 5 rosetter av solblom fordelt på tre punkter. I 2020 beites disse markene fortsatt, av hest, men området er ganske forbusket og skogdekt, og det er også litt tråkkskader. Det er derfor et tidsspørsmål før det blir for skyggefullt eller sundtråkket for solblom.

3.7.7 Ørskog: Sollisætra ved Vaksvika

Figur 30. Kart som viser funn av solblom på Sollisætra ved Vaksvika (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Dette er et seterlandskap med noen nye hytter. Solblom ble oppdaget her i 2001 av KJG og DH. Lokaliteten (oransje strek) er beskrevet som naturbeitemark (BN00085418, Holtan 2013a). Her beskrives en bestand i 2001 på 500 blomsterstengler (jf. Jordal & Holtan 2005a), mens det i 2012 ble notert rundt 2000 rosetter. Tilstanden i 2012 var beskrevet som i gjengoing selv om kyr og sauer streifer i området. I 2020 var lokaliteten ganske kortbeitet av kyr og sauer. Av solblom ble det bare funnet én avbitt blomsterstengel og 14 rosetter. Dette er en voldsom nedgang på 19 år. Årsaken er trolig sammensatt, med varierende beitetrykk fra for svakt til for hardt.

3.7.8 Ørskog: Sjøholt: Bårdsgjerde

Figur 31. Kart som viser funn av solblom på Bårdsgjerde ved Sjøholt (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Denne solblombestanden ble oppdaget og talt av JBJ i 2002 (100 blomsterstengler) (Jordal & Holtan 2005a). Siden ble lokaliteten opptalt i 2011 i forbindelse med skjøtselsplan (200 blomsterstengler, Holtan 2011g). I 2011 ble det også funnet 9 blomsterstengler på det vestre bruket (til venstre på figuren), men dette funnet ligger ikke i Artskart og er derfor ikke reinventert i 2020. Det ble i 2020 funnet 285 blomsterstengler av solblom på det østre bruket, mens antall rosetter var stort og ble ikke opptalt. Lokaliteten har nå flere lekeapparater, bl.a. trampoline, som ikke ser ut til å affisere solblomen nevneverdig.

3.7.9 Ørskog: Sjøholt: Lia

Figur 32. Kart som viser funn av solblom i Lia ved Sjøholt (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten ble undersøkt 2001-2002, og bestanden angitt til ca. 50 blomstrende solblomstengler og 300 rosetter (Jordal & Holtan 2005a, Holtan 2013a). Senere er den oppsøkt i forbindelse med skjøttselsplan for slåttemark i 2013 (Holtan 2013c), da ble det funnet ca. 70 rosetter og noen få blomsterstengler. Lokaliteten var tidligere slåttemark, men i 2013 hadde den bare vært svakt beitet. I 2020 ble det opptalt 19 blomsterstengler og 95 rosetter av solblom fordelt på åtte punkter. Lokaliteten hadde da ikke vært beitet på flere år og gror igjen, men er fortsatt åpen og restaurerbar.

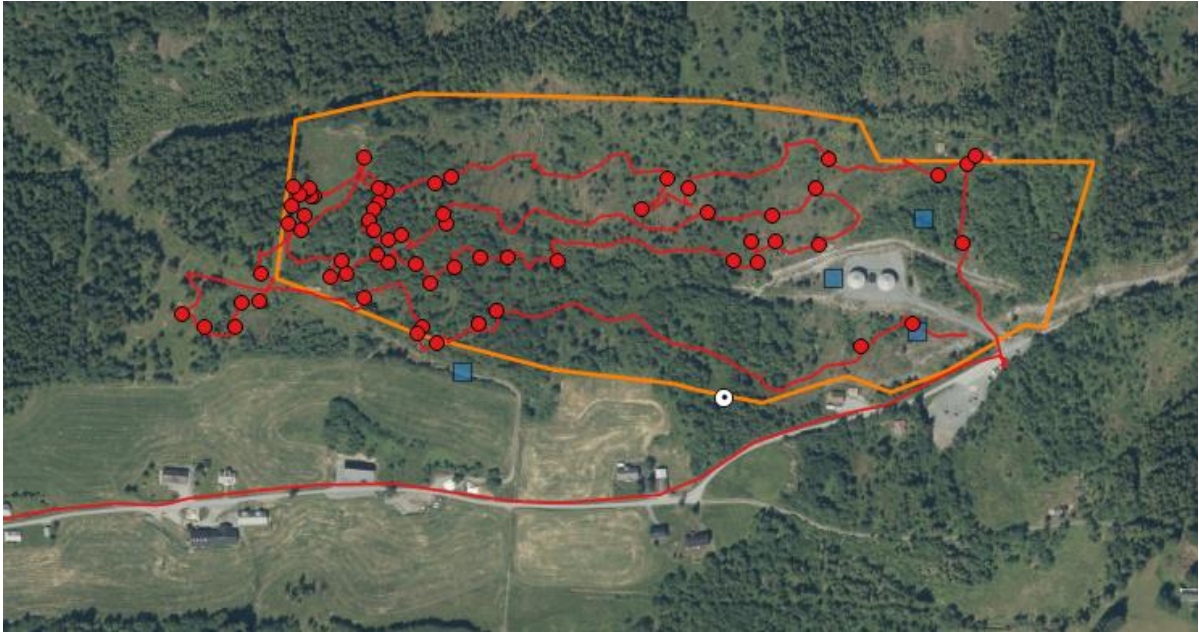
3.7.10 Ørskog: Geilhaugen i Solnørdalen

Figur 33. Kart som viser funn av solblom ved Geilhaugen i Solnørdalen (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter (dvs. ingen).

Kommentar: Dette er en liten lokalitet med seminaturlig eng. Solblom ble første gang funnet her av DH i 2001, og hadde da tre blomsterstengler. Det er ikke beskrevet noen naturtypelokalitet, men den omtales under navnet Brautane av Jordal & Holtan (2005a, s. 48) som en lokalitet med dårlige data eller usikker status. I 2020 ble det funnet tre blomsterstengler og fem rosetter. Lokaliteten er intakt og kan skjøttes som slåttemark.

3.7.11 Skodje: Storsætra

Figur 34. Kart som viser funn av solblom ved Storsætra i Engesetdalen (Ålesund kommune, tidligere Skodje). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk, røde prikker er funn i 2020. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Solblomlokaliteten her ble oppdaget i 1998 (GGa, DH, KJG, Lars Inge Nakken). Storsætra omtales av Jordal & Holtan (2005b) som en av de store og viktige lokalitetene på Sunnmøre med anslag på 5000 blomsterstengler, basert på besøket i 1998. Naturtypen ble oppgitt til naturbeitemark og rikmyr, men lokaliteten var i 1998 allerede i gjengroing med svakt beitetrykk av ungdyr. Etter den tid har det kommet vesentlige inngrep i form av vannbehandlingsanlegg med tilhørende veier som er lagt midt i solblom-lokaliteten. Polygonet stammer fra kartlegging i 2012-2013, da lokaliteten ble kartlagt som slåttemyr med solblom (Holtan & Gaarder 2012) og fikk skjøtselsplan med naturtypebeskrivelse (Holtan 2013b). Det ser ut til at undersøkelsene i 2020 er de første som gjennomfører stedfesting av forekomstene med GPS. Det ble funnet 64 punkter med til sammen 483 blomsterstengler og mer enn 116 rosetter (rosetter ble ikke talt konsekvent). Lokaliteten har hatt betydelige inngrep siden 1998, det har foregått en forbusking og fortetting av skogen, gran selvsår seg og sprer skygge, myrene forbuskes og beitetrykket er lavt. Lokaliteten er dermed i gjengroing. Opptalt antall blomsterstengler i 2020 er ca. en tiendedel av antallet i 1998.

3.8 Noen lokaliteter uten gjenfunn i Ålesund kommune

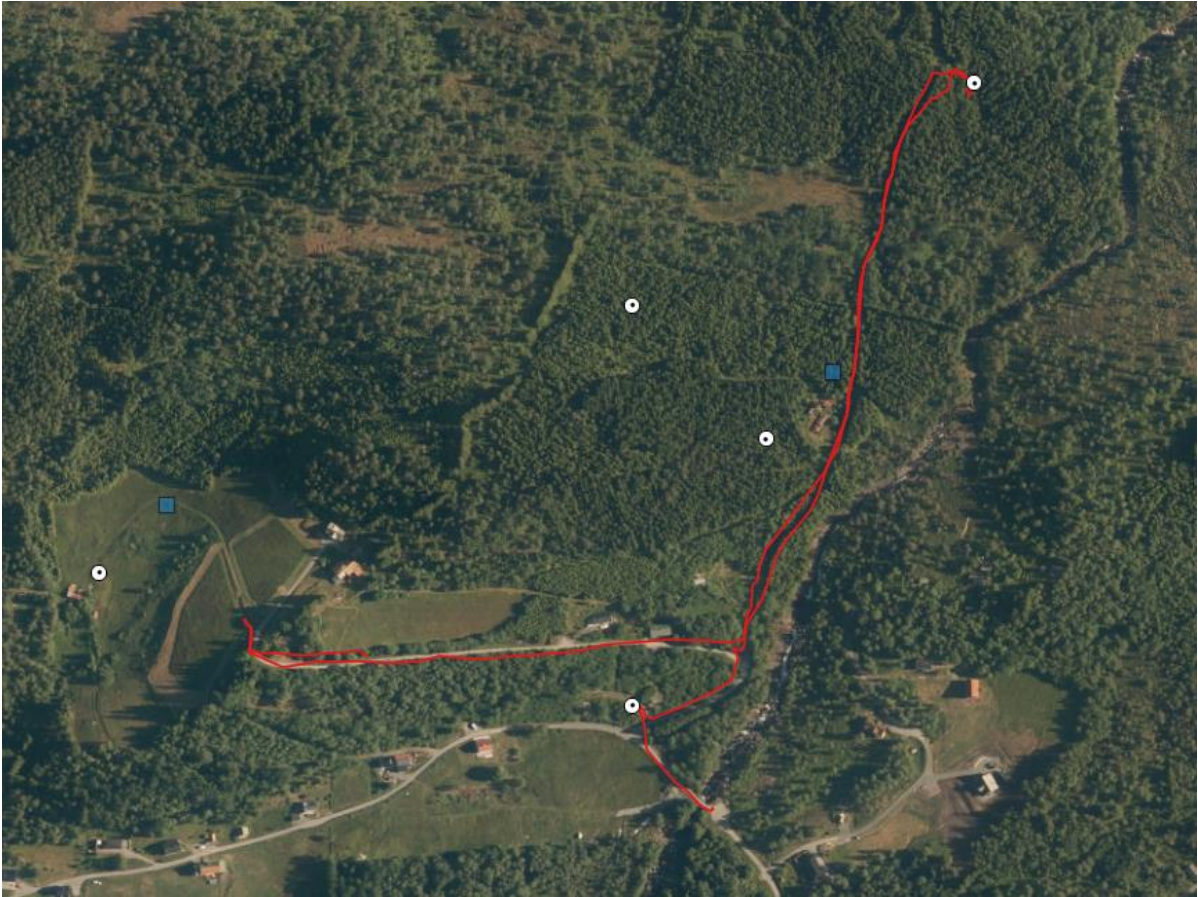
3.8.1 Vaksvika: Sæter øst

Figur 35. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom øst for Sæter ovenfor Vaksvika (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Lokaliteten er et relativt smalt beiteområde nedover fra veien. Tidligere beskrivelse («rusket beite») tyder på at det tidligere funnet (i år 2000, GGa og JBJ, «god bestand»), som er upresist stedfestet, ble gjort langs den røde gangruta på figuren. Lokaliteten nevnes som sparsom solblomlokalitet uten naturtypebeskrivelse av Jordal & Holtan (2005a). Området er i 2020 hagemarkspregget og med noe myrkanter, men er i forbusking, og skogen vokser opp. Det beiter fortsatt storfe her, og fuktige parti er noe tråkkskadd. Solblom ble ikke gjenfunnet.

3.8.2 Skodje: Barlindhaug og Akslevoll

Figur 36. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom på flere steder ved Barlindhaug og Akslevoll (Ålesund kommune, tidligere Skodje). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistenedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruiter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

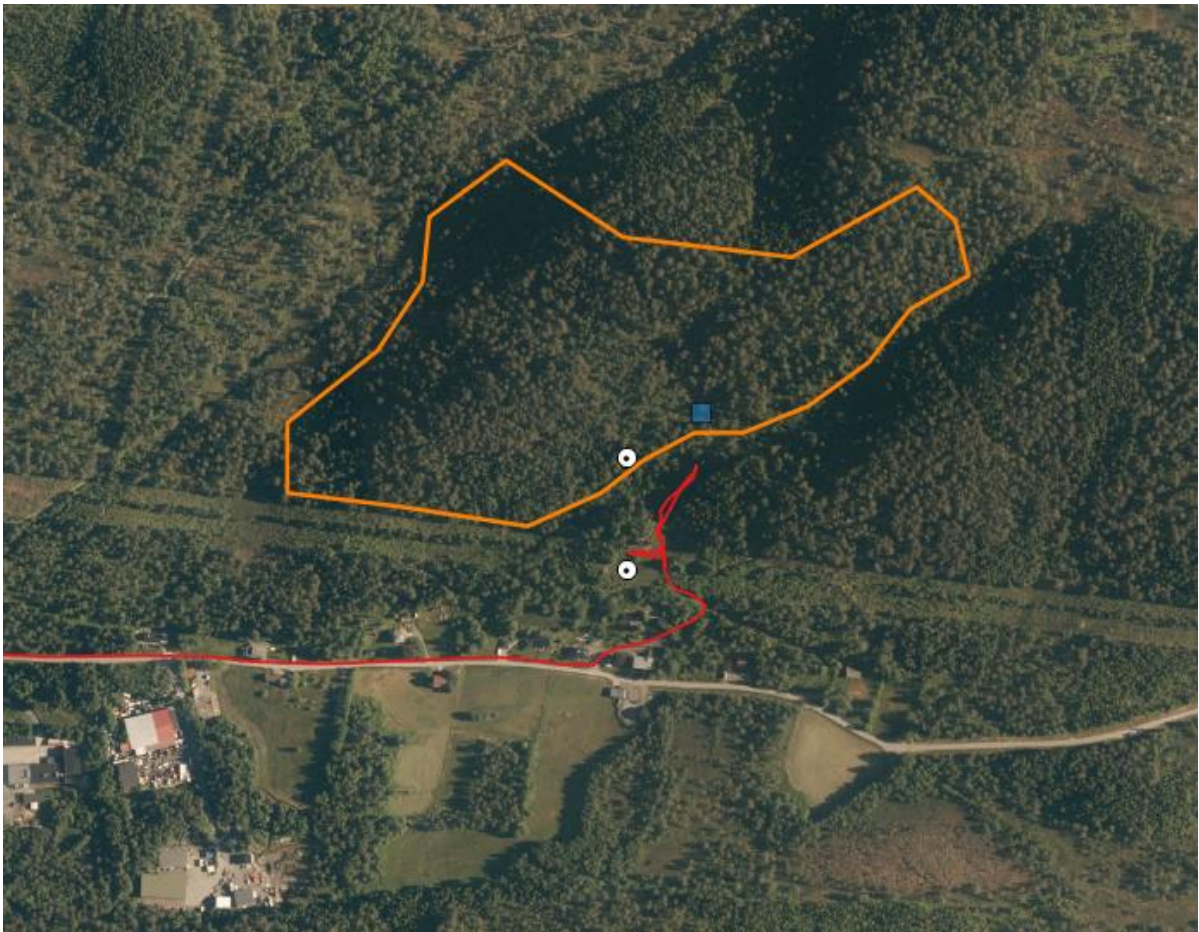
Kommentar: Tidligere funn på gården Barlindhaug er dårlig stedfestet. Solblom ble funnet her (ca. 50 blomsterstengler + rosetter) av DH og Lars Inge Nakken i 2001, og de kommenterer belegget slik: «naturengrest, nå tilplantet med gran». Ved besøket i 2020 var hele innmarka slått, og funnene ble sannsynligvis gjort i det som nå er tette granplantefelt på nordsida av innmarka. Med granplanting for ca. 20 år siden er det lite trolig at solblom finnes her fortsatt.

Funnet nede ved avkjørselen til Barlindhaug stammer også fra DH i 2001 (én blomsterstengel ifølge Jordal & Holtan 2005a s. 48 – «aust for Barlindhaugen 2»), og oppgitt naturtype er vegkant. Solblom ble ikke gjenfunnet i 2020 og det virker mest sannsynlig at den er utgått.

På hyttetomt sør for Akslevoll ble solblom heller ikke gjenfunnet i 2020, solblom ble funnet her i 2001 av DH (20 blomsterstengler ifølge Jordal & Holtan 2005a s. 48 – «aust for Barlindhaugen 1») og hyttetomta ble da omtalt som «i gjengroing».

I skogen lengst oppe til høyre på figuren finnes en GPS-målt posisjon av DH i 2002 med habitatinformasjon «fuktsig tilplantet med gran», som ble oppsøkt i 2020 uten at solblom ble gjenfunnet. Her var det nå store graner, relativt skyggefullt og generell gjengroing.

3.8.3 Skodje: Fremmerlid

Figur 37. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Fremmerlid (Ålesund kommune, tidligere Skodje). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Tidligere funn er gjort i kraftlinja (DH 2001), og muligens oppe i skogen nordafor (Tore Frøland 2001, oppgitt habitat gammel kulturmark, liten lokalitet). Stedfesting er unøyaktig. Tidligere lokalitet langs kraftlinja ble ikke gjenfunnet, og stedet er i forbusking og gjengroing. Leting etter unøyaktige punkt lenger oppe ble oppgitt etter at man konstaterte at skogen her oppe for det meste nå er ganske tett.

3.8.4 Sjøholt: Nedrevoll

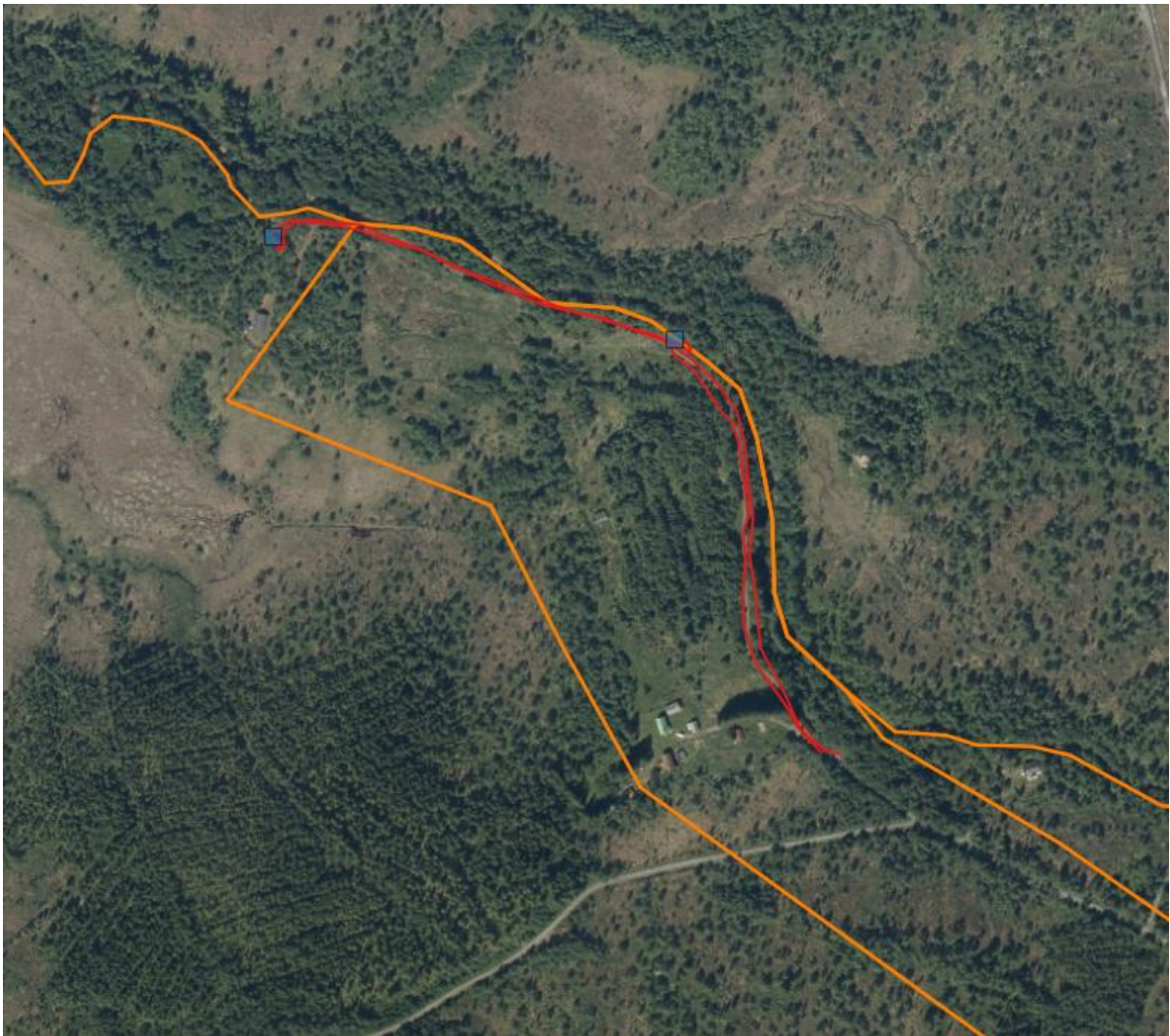

Figur 38. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Nedrevoll i Sjøholt (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

Kommentar: Ved Nedrevoll og Vallbøen (Sjøholt) har det tidligere vært kjent to solblomlokaliteter. Den på vestsida av veien (Vallbøen-Nedrevoll, 2001 DH, 15 planter i naturengrest, kantsone mot fulldyrka mark) er fortsatt i 2020 åpen, men forbuskes, og solblom ble ikke gjenfunnet.

På østsida av veien (Vallbøen under kraftlinja, to blomsterstengler i 2001 funnet av DH ifølge Jordal & Holtan 2005a s. 48) skulle solblom etter opprinnelig beskrivelse vokse i kraftlinjegata. En rask befarings avdekket at denne ikke lenger beites og er i kraftig gjengroing med høyt gras og busker, bl.a. meterhøy blåtopp der det er myrkanter. Siden solblom ikke var godt stedfestet fra tidligere, valgte man å ikke bruke mye tid på detaljert ettersøk langs denne kraftlinja.

3.8.5 Ørskog: Svartløken

Figur 39. Kart som viser ettersøk etter tidligere funn av solblom ved Svartløken opp mot Ørskogfjellet (Ålesund kommune, tidligere Ørskog). Gamle funn fra Artskart: blå firkanter, funn fra egen rødlistedatabase: hvite ringer med svart prikk. Røde streker er befaringsruter, oransje streker er naturtypelokaliteter.

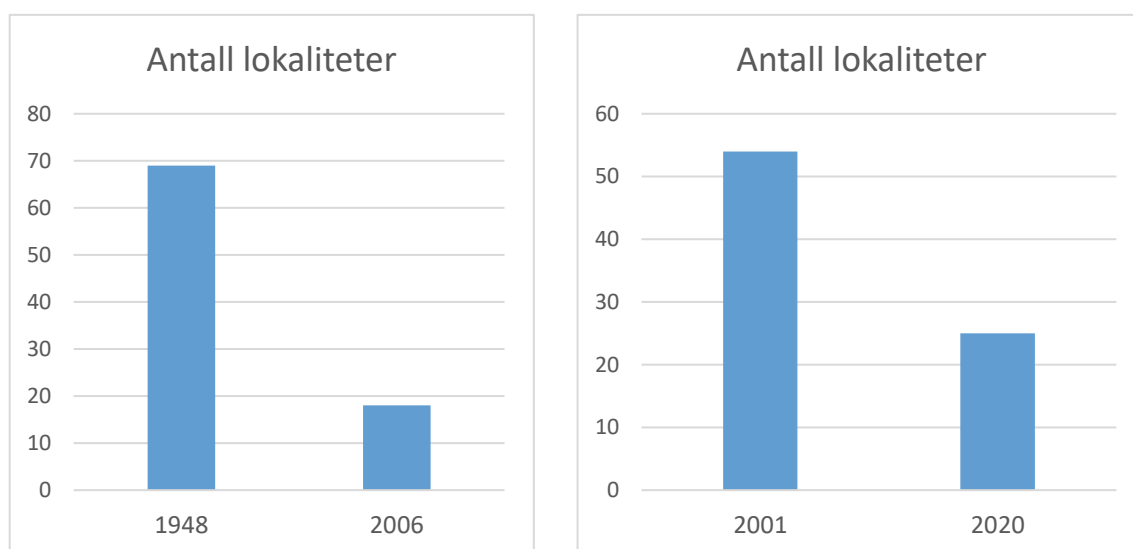
Kommentar: Ved Svartløken i tidligere Ørskog kommune er det funnet solblom to steder, i 2012 av DH (kartlagt som slåttemark, BN00021523, Holtan 2013a, til sammen ble 13 blomstrende solblom og 35 rosetter funnet på de to lokalitetene). Det østligste stedet er en liten kant med seminaturlig eng ved traktorveien. Det har beitet hest her i 2020. Det vestligste stedet er en seminaturlig myrkant som nå beites lite og er i gjengroing og forbusking. Solblom ble ikke gjenfunnet på noen av stedene i 2020.

3.9 Bestandsendringer

3.9.1 Antall lokaliteter

Jordal m.fl. (2006) konkluderte med en nedgang i antall lokaliteter i Møre og Romsdal på rundt 75% i løpet av vel 50 år. Dette er basert på gjennomført reinventering av 69 lokaliteter hvorav ca. 51 ble antatt å være utgått. Siste observasjonsår for de utgåtte lokalitetene var i gjennomsnitt 1948 (egentlig 1890-1990), mens reinventering ble gjort 1995-2005, gjennomsnittlig ca. år 2001, dvs. gjennomsnittlig en periode på ca. 53 år. I tillegg hadde det vært nedgang i bestandene i de lokalitetene der arten ble gjenfunnet. Et eksempel på tilbakegang i årets rapport er Dyrkorn i tidligere Stordal kommune hvor Børre I. Grønningsæter i 1952 tok et belegg hvor han kommenterte: «finnes nesten overalt». Pensjonert gårdbruker John Indresæter på Indresæter i Dyrkorn fortalte i 2020 at hele bygda hadde et åpent landskap da han var ung, med beiting av både geit, sau og storfe. I 2002 ble det funnet en god del solblom på mange lokaliteter, men det var mye rosetter og relativt få blomsterstengler (Jordal m.fl. 2005). I dag er nesten hele bygda skogkledd, og sporene etter det gamle kulturlandskapet utviskes fortsatt gradvis, bl.a. ved gjengroing av tidligere seminaturlige enger og myrkanter og fortetting av tidligere glissent eller halvåpent skogsbeite og hagemark. I 2020 er ble det i hele bygda bare funnet solblom sparsomt på tre lokaliteter, og alle var i gjengroing.

Undersøkelsene i 2020 har vist at den lokalitetsvise utdøelsen fortsetter, anskueliggjort i figur 40 nedenfor.

Figur 40. Tilbakegang av antall intakte lokaliteter for solblom i to studier: til venstre endring ca. 1948-2001, basert på reinventering av 69 gamle lokaliteter i hele Møre og Romsdal (Jordal m. fl. 2006). Årstallet 1948 er et gjennomsnitt for sistefunn av solblom som er gjort i perioden 1890-1990. Til høyre endring ca. 2001-2020 basert på reinventering av 54 kjente lokaliteter på Nordre Sunnmøre i denne rapporten. Årstallet 2001 er gjennomsnitt for lokaliteter undersøkt ca. 1995-2005.

Det bør presiseres at årstallet 1948 er et gjennomsnitt for sistefunn som er gjort i perioden 1890-1990. Tilsvarende er årstallet 2001 et gjennomsnitt for lokaliteter undersøkt ca. 1995-2005. Tilbakegangen av antall intakte lokaliteter i figur 40 tilsvarer altså ca. 75% på 53 år til venstre (1,4% pr. år) (Jordal m.fl. 2006) og ca. 54% på ca. 19 år til høyre (2,8% pr. år) for de 54 lokalitetene i denne rapporten i perioden ca. 2001-2020. Tilsvarende tall for tilbakegang på Søre Sunnmøre 2001-2019 var 55% på 18 år, fra 61 til 27 lokaliteter på ca. 18 år (3,0% pr. år, Jordal & Wangen 2019), noe som viser

et godt samsvar. Dette gir en ytterligere indikasjon på at tilbakegangen for solblom på Nord-Vestlandet er kraftig, at den fortsetter og at situasjonen for arten er ganske dramatisk. I tillegg er nemlig størrelsen og graden av livskraft på bestandene i intakte lokaliteter i 2020 også kraftig redusert.

3.9.2 Bestandsstørrelse pr. lokalitet

I noen tilfeller har vi tidsserier for solblom på enkeltlokaliteter. Vår metode for å måle bestandsstørrelse er mangelfull, siden vi teller antall blomsterstengler og/eller antall rosetter og antall delforekomster. I tabell 3-4 har vi valgt å fokusere på antall blomsterstengler, som et mål på bestandsstørrelse og vitalitet.

Lokalitet	Tidligere undersøkelser			Undersøkelser i 2020	
	Årstall	Antall blomsterstengler	Kommentar	Antall blomsterstengler	Kommentar
Fjord: Stordal: nord for Storgrova	2005	1200	Tidlig gjengroing.	42	Gjengroende og selvsåing av gran.
Stranda: Fausalia	2000	>5000	Har vært en av de viktigste lokalitetene i Møre og Romsdal. Anslag på 50.000 rosetter i 2012.	134	+ ca. 4400 opptalte rosetter på 54 punktforekomster (anslag 7000 rosetter inkludert mørketall). Forbusking, gjenvækst av lyng og høyt gras.
Stranda: Liabygda, Stavseng øst	2000	2000	Har vært en av de viktigste lokalitetene i Møre og Romsdal.	1	+ ca. 70 rosetter. Hele lokaliteten ble ikke undersøkt pga tidsmangel, og reell populasjonsstørrelse er trolig større. Gjengroing.
Stranda: Liabygda, Stavseng vest	2000	10000	Har vært en av de viktigste lokalitetene i Møre og Romsdal. Anslag på 15000 rosetter i 2012.	18	+ ca. anslåtte 5500 rosetter fordelt på 64 punkter. Anslått til rundt 10000 rosetter inkludert mørketall. Forbusking, tilvekst av bl.a. lyng og einstape.
Ålesund: Storsætra i Engesetdalen	1998	5000	Har vært en av de viktigste lokalitetene i Møre og Romsdal.	483	Forbusking, høyt gras, forfetting av skog, spredning av selvsådd gran, og fysiske inngrep (drikkevannsanlegg) har gjort at bestanden er i sterk reduksjon
SUM		ca. 23000		678	

Tabell 3. Telling av blomsterstengler i ulike år på fem store lokaliteter med gamle utmarksslåtter og -beiter (seminaturlige myrkanter, åpen tidligere beiteskog) på Nordre Sunnmøre i perioden 1998-2020.

I tabell 3 presenteres oversikt over endringer både i antall opptalte blomsterstengler i fem viktige, store utmarkslokaliteter som vi delvis kaller åpen beiteskog, eller delvis myrkantene som vi etter NiN har klassifisert delvis som intermedier (til svakt kalkrik) seminaturlig myrkant. For disse fem lokalitetene er tilbakegangen veldig dramatisk på bare ca. 20 år, fra anslag på 23000 blomsterstengler til bare 678, riktignok i tillegg med en del rosetter. Dette gir en tilbakegang på ca. 97% i antall blomsterstengler på ca. 20 år. Totalt sett er dette en veldig dramatisk nedgang på få år. Fausalia har en nedgang i anslag på antall rosetter fra 50.000 i 2012 til 7000 i 2020 (åtte år), og tilsvarende en nedgang i antall blomsterstengler fra anslagsvis 5000 i 2000 til 134 i 2020 (20 år). Stavseng vest har en nedgang i antall blomsterstengler fra antatt 10.000 i år 2000 til 18 i 2020. Trolig ser vi nå

resultatet av en langvarig og langsom endringsprosess i disse myrkantene. Når påvirkningene har foregått tilstrekkelig lenge, skjer et totalt sammenbrudd i bestandene. Begynnelsen er en kraftig nedgang i antall blomsterstengler samtidig med at prosentandelen sterile bladrossetter stiger voldsomt. Deretter forsvinner også rosettene.

Dette er såpass oppsiktsvekkende resultater at det burde settes i gang et mer detaljert overvåkingsprogram for å se om disse tendensene er reelle og kan bekreftes over større geografiske og habitatmessige gradienter. Videre burde man undersøke om det er mulig å motvirke denne utdøelsen på en eller annen måte.

Selv om solblom på de fleste lokaliteter har opplevd en tilbakegang, ser vi også eksempler der solblom har opplevd stabil bestand eller en fremgang. Nedenfor er en oppsummering for en del seminaturlige enger (tabell 4).

Lokalitet	Årstall	Tidligere undersøkelser		Undersøkelser i 2020	
		Antall blomsterstengler	Kommentar	Antall blomsterstengler	Kommentar
Fjord: Dyrkorn, Lia	2002	115	Relativt intakt slåttemark	40	Gjengroende
Fjord: Stordal, Javollsetra	2011	110	Relativt intakt slåttemark	7	Dels gjengroende, dels «plenskjøtsel»
Stranda: Arneberg	2018	55	Intakt slåttemark (også 50 i 2010)	41	Intakt slåttemark
Stranda: Fausa	2010	880	Intakt semi-naturlig eng	520	Relativt intakt til gjengroende semi-naturlig eng
Stranda: nord for Fjørstad	2010	15	Gjengroende seminaturlig eng	0	Gjengroende seminaturlig eng
Ålesund: Sjøholt, Bårdsgjerde	2000	100	Intakt slåttemark (også 200 i 2011)	285	Intakt slåttemark
Ålesund: Li ved Sjøholt	2001	50	Intakt seminaturlig eng	19	Gjengroing, ikke lenger i bruk
Ålesund: Vaksvika, Sollisætra	2001	500	Intakt seminaturlig eng (setervoll)	1	Antakelig for hardt beite av storfe og sau
Ålesund: Vaksvika, Øvre Sollia	2000	500-1000	Intakt seminaturlig eng (80-100 i 2017)	333	Intakt slåttemark
Ålesund: Vaksvika, Øvre Sollia vest	2000	200	Intakt seminaturlig eng (20 i 2017)	140	Intakt slåttemark
Ålesund: Vaksvika, vestre Sollia	2011	60	Gjengroende seminaturlig eng	19	Gjengroende seminaturlig eng
Ålesund: Solnørdalen: Barlindhaug	2001	50	Seminaturlig eng som nylig var tilplantet med gran i år 2001	0	Kvalt av granplante-felt
Ålesund: Øggarden ved Viset	2000	flere hundre	Seminaturlig eng (<30 blomsterstengler i 2011, hadde da grodd igjen i 10-15 år)	1	Gjengroende seminaturlig eng

Tabell 4. Telling av blomsterstengler i ulike år på 14 lokaliteter med seminaturlige enger på og inntil innmark på Nordre Sunnmøre i perioden 2000-2020.

I tabell 4 vises en del resultater for tellinger i seminaturlige enger på innmark. Et gjennomgående trekk er at i lokaliteter som ikke lenger skjøttes reduseres antall blomsterstengler fram til solblomen

til slutt forsvinner, slik som i utmark. Lyspunktet er de lokalitetene som fortsatt skjøttes som slåtte-
mark, her holder bestandene seg godt, og i noen perioder med gunstig skjøtsel kan de også øke.

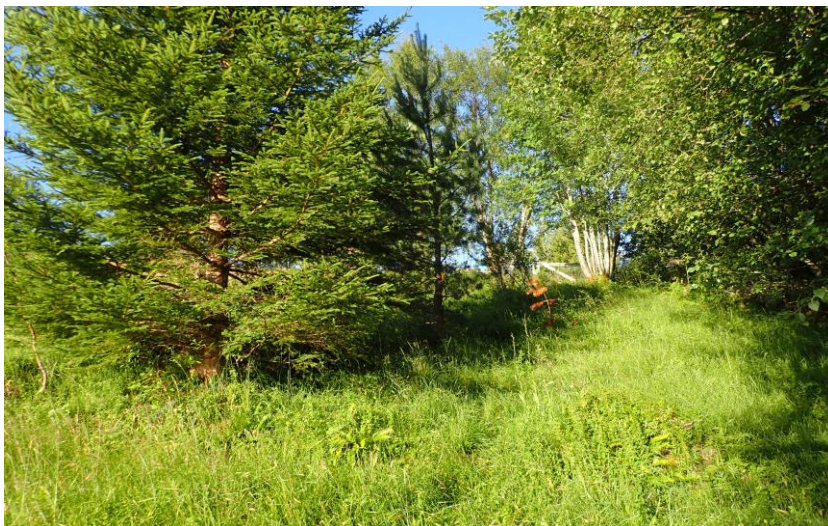
De viktigste påvirkningsfaktorene ser ut til å være gjengroing, trolig i kombinasjon med klima-
endringer (jf. Vikane m.fl. 2020). Granplanting og ikke minst selvsåing av gran fra nærliggende plan-
tefelt er også viktig i mange utmarkslokaliteter. Tråkkskader for hardt beitepress kan være en for-
klaring på tilbakegang på noen lokaliteter. Fysiske inngrep er vanligvis en mindre viktig faktor, men
har betydning noen steder, som vannbehandlingsanlegget på Storsætra i Skodje. Flere bestander
har vært påvirket av veibygging eller grøfterensk/veiutvidelser. Oppdyrking/oppjødsling var trolig
viktigere for noen tiår tilbake.

Resultatene viser at tilbakegangen som ble konstatert her i fylket i undersøkelsen fra 2006 (Jordal
m.fl. 2006), fortsetter og kanskje endog forsterkes. Solblom vokser i kloner med et stort underjor-
disk rotsystem, og tåler noen tiår med gjengroing. Det er trolig en stor utdøelsesgjeld i populasjo-
nene i Møre og Romsdal. Dette betyr at bestandene står i et landskap i endring - og som allerede
har endret seg så mye at det ofte er ingen vei tilbake. De fleste utmarkslokalitetene som har restbe-
stander av solblom, er dømt til å dø ut innen noen tiår om utviklinga fortsetter. Eksempler med vel-
lykket restaurering og påfølgende fremgang i solblomforekomst, viser derimot at det nytter å sette
inn tiltak. Derfor haster det med restaurering av solblomlokaliteter før bestandene forsvinner helt,
og det er for sent.

4 BILDER

Fjord: Dyrkorn, Framsetra. Bildet viser eksempel på en liten myrkant hvor solblom ble funnet i 2002, men ikke gjenfunnet i 2020. Det er høyt gras og dessuten mye spredning av gran fra nærliggende granplantefelt. Foto: JBJ.

Fjord: Dyrkorn, Indresæter. I dette hjørnet av en tidligere slåttemark ble solblom funnet sparsom i 2002. I dag er slåttemarka ikke i bruk, og dette hjørnet begynner å bli ganske skyggefullt. Enga er restaurerbar, men trolig ikke solblombestanden. Foto: JBJ.

Fjord: Dyrkorn, Lia. Denne slåttemarka er nå i gjengroing. I 2002 ble det talt 115 blomsterstengler av solblom, i år 2020 var det fortsatt 40 blomsterstengler, men hvis gjengroinga fortsetter vil solblom gå ut her også. Foto: JBJ.

Fjord: Dyrkorn, ovenfor Ytre-sæter. Bildet viser eksempel på en liten myrkant hvor en enslig solblom ble gjenfunnet i 2020. Det er høyt gras og dessuten mye spredning av gran fra nærliggende granplantefelt. Foto: JBJ.

Fjord: Dyrkorn, Øggarden. I disse myrkantene er det tidligere funnet en del solblom. Foto: JBJ.

Fjord: Dyrkorn, Øggarden. En liten restbestand ble funnet med et par solblomrosetter. Foto: JBJ.

Fjord: ovenfor Dyrkorn. I dette halvåpne landskapet med myrkanter og glissen, beitet bjørkeskog ble det i 2002 funnet mye solblom, men veldig lite ble gjenfunnet i 2020. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Almås, Hjellevakkane, ved hytte. Her er fortsatt en liten restbestand av solblom. Kristian Almås tar bilde av en av solblomplantene. Det ble konstatert behov for å fjerne noen grantrær. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Javollsetra. Her har det tidligere vært mye solblom (trolig mange hundre i 2000 og 110 i 2012), men i 2020 ble det bare funnet 12 blomsterstengler i gjengroende kantområder. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: ovenfor Jassvollsetra. I dette landskapet med myrkanter og glissen skog har det tidligere trolig vært tusenvis av solblom. Ca. 1000 ble opptalt samlet her og på Jassvollsætra i 2000, mens i 2020 ble det funnet 145 blomsterstengler og ca. 2000 rosetter. Solblom trues av både gjengroing og selvsådd gran i massevis fra nærliggende granplantefelt. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Mo. Her ble det funnet noe solblom i 2000, og litt ble funnet ett sted også i 2020, med sju blomsterstengler. Disse vokste nær noen store graner som selvsår seg. Lokaliteten beites fortsatt av storfe. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Røysetsetra. Kåre Sæther viser fram det som fortsatt finnes av solblom, dvs. én blomsterstengel og noen rosetter. Slåttemarka er intakt. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Røysetsetra Ø, seminaturlige myrkanter med mye blåtopp. Solblom ble funnet her i 2002, men ikke gjenfunnet i 2020. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Seljebotn, Legene. Her ble det funnet solblom et par steder i øvre del i 2002, men ikke i 2020. Det beites fortsatt av storfe. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Seljebotn, Rusketeigen. Her ble solblom funnet sparsomt i 2003, men ikke gjenfunnet i 2020. Det beites fortsatt av storfe. Ellers finnes selvsådd gran. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Seljebotndalen. Her er det store utslåtter og fortsatt delvis glissen bjørkeskog med lågurtvegetasjon. På bildet ble det funnet solblom i 2002 men ikke i 2020. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: Storgrova nord. Dette er en gammel utmarksslått som har hatt minst 1200 blomsterstengler (2005) og flere tusen rosetter. I 2020 ble det bare funnet 42 blomsterstengler og ca. 565 rosetter. Området er i forbusking, fortetting og generell gjengroing. Foto: JBJ.

Fjord: Stordal: øst for Vad (sørøst for Mo på sørsida av elva). Her ble solblom funnet sparsomt i 2000, men ikke gjenfunnet i 2020. Området ble fortsatt beitet av storfe, men det foregår likevel noe gjengroing, med stedvis høy vegetasjon, forbusking og spredning av selvsådd gran. Foto: JBJ.

Stranda: Arneberg: Denne lokaliteten har skjøtselsplan som ble revidert i 2017 (Vesterbukt 2017a), og holdes i hevd ved slått. I 2010 ble 50 stengler telt opp, i 2017 55 stengler, mens det i 2020 ble telt opp 41 stengler. Foto: KW.

Stranda: Fausa: Brune er i sterk gjengroing, og ser i stor grad ut som på bildet. Det ble funnet en delforekomst med solblom her, med 1 stengel og noen rosetter. Foto: KW.

Stranda: Fausa: Naturbaselokaliteten Fausa: Skoggane nord er ei hagemark med furu. Feltsjiktet har stort innslag av urter og graminider, men det vokser til med lyng, einstape og renninger av bl.a. rogn og bjørk flere steder. Her ble det i 2010 funnet 180 blomstrende solblom, mens det i 2020 bare ble funnet rosetter. Foto: KW

Stranda: Fausa: Naturbaselokaliteten Fausa: Skoggane sør er registrert som naturbeitemark. Det er usikkert om den fremdeles beites, men den er i tydelig gjengroing (brakkleggingsfase) noen steder med oppslag av bjørkerenninger. I 2010 ble det telt opp 240 blomsterstengler her, mens det i 2020 ble telt opp 219 stengler. Foto: KW.

Stranda: Fausa: Naturbaselokaliteten Fausa nord er en miks av hagemark og naturbeitemark. Bildet viser deler av området som er preget av gjengroing, men oppslag av bjørkerenninger og lyng. I dette området ble det i 2010 telt opp 420 blomsterstengler, mens det i 2020 ble telt opp 300 stengler, da medregnet en betydelig delpopulasjon som ikke ble telt opp i 2010. Foto: KW.

Stranda: Fausalia. Fausalia er en av de viktigste lokalitetene i Møre og Romdalsdal. Bildet viser et eksempel på hvordan solblom vokser her. I fuktig myrkant-parti i skog. Området gror generelt til med busker og lyngvegetasjon. Foto: KW.

Stranda: Fausalia nedre: II nedre del ble et tidligere, nøyaktig stedfestet funn fra 20 ikke gjenfunnet. Funnet ligger i traseen til denne kraftledningen. Foto: KW.

Stranda: Liabygd: Stavseng V: Dette er en av de viktigste forekomstene av solblom i fylket. Her vokser den i myrkant og i glissen bjørkeskog. Bildet viser et eksempel på hvordan den vokser. Her gror det til med einstape. Foto: KW.

Stranda: Liabygd: Stavseng V: Eksempel på restforekomster av solblom i gjengroende myrkant. Her skjer forbusking, samt tilvekst av lyng og andre suksesjonsarter. Foto: KW.

Stranda: Liabygd: Stavseng Ø:
Her ble solblom funnet først og fremst i rik myrkant og i overgangen mot fastmark. I et større område her ble det i 2010 gjort et anslag på 2000 blomsterstengler her, mens det i 2012 ble anslått til 15000 rosetter. I 2020 ble det funnet 1 stengel og 69 rosetter, men hele området ble ikke undersøkt. Merk selv-sådd gran. Foto: KW.

Stranda: Sløgstrand-Berge:
Denne intakte slåttemarka ligger midt mellom granplante-felt og gjengrodd kulturland-skap, og ser ut til å holdes i hevd ved slått. Denne er ikke kartfestet tidligere, men er basert på en Pers. medd. fra Holtan & Grimstad (2001). Her ble det telt opp 9 blomsterstengler i 2020. Foto: KW.

Stranda: Strandadalen: Nord for Fjørstad: Området er preget av forstyrrelse fra hogst-maskiner. Her ble det funnet 15 blomsterstengler i 2010, mens ingen ble gjenfunnet i 2020.

Ålesund: Sjøholt: Bårdsgjerde. Lokalteten er registrert som slåttemark. Den er liten, men har en av de tetteste solblombestandene som er igjen på Nordre Sunnmøre. Her ble det talt ca. 100 blomsterstengler i 2001, ca. 200 i 2011 og 285 i 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Sjøholt: Lia. Denne lokaliteten skjøttes ikke lenger men er absolutt restaurerbar. I 2001-2002 ble det funnet ca. 50 blomsterstengler og 300 rosetter. I 2020 ble det funnet 19 blomsterstengler og nesten 100 rosetter spredt på åtte punktforekomster. Foto: JBJ.

Ålesund: Sjøholt: Nedrevoll på vestsida av veien. Her ble det funnet 15 blomsterstengler av solblom i 2001, men den ble ikke gjenfunnet i 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Solnørdalen: Akslevollvegen Ø (granskog). Her er det ikke lenger så mye håp om å finne solblom pga. voksende gran og generell gjengroing av gamle skogsbeiter. Foto: JBJ.

Ålesund: Solnørdalen: Barlindhaug. Solblom ble i 2001 etter beskrivelsen trolig funnet i det som nå er granplantetfelt i bakgrunnen (i 2000 nyplantet gran). Foto: JBJ.

Ålesund: Solnørdalen: Geilhaugen. Her ble solblom gjenfunnet i 2020 med tre blomsterstengler og noen rosetter. Lokaliteten er intakt og kan være mulig å skjøtte som slåttemark. Foto: JBJ.

Ålesund: Storsætra i Skodje (Engesetdalen). Dette har vært en av de største solblombestandene i Møre og Romsdal, i seminaturlige myrkanter og glissen, beitet bjørkeskog. Området beites i liten grad i dag, og er i gjengroing. Foto: JBJ.

Ålesund: Storsætra i Skodje (Engesetdalen). I 2020 ble punktforekomster registrert for første gang, totalt ble det funnet 64 punkter med til sammen 483 blomsterstengler. Mange delforekomster er på nippet til å bli skygget ut av busker og trær. I tillegg foregår selvsåing av gran som kommer opp og danner skygge. Foto: JBJ.

Ålesund: Storsætra i Skodje (Engesetdalen). En av mange fortsatt intakte delforekomster. Men de vokser i høyt gras og lever på lånt tid. Foto: JBJ.

Ålesund: Storsætra i Skodje (Engesetdalen). Et vannbehandlingsanlegg har tatt en betydelig del av den tidligere solblomlokaliteten, et eksempel på at fysiske inngrep også kan bety noe. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Svartløken vest. Her er noen få solblom funnet i 2012 i tidligere seminaturlig myrkannt, men den ble ikke gjenfunnet i 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Svartløken øst. Her er noen få solblom funnet i 2012 i seminaturlig eng, men den ble ikke gjenfunnet i 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Vaksvika, Sollisætra. Her ble det etter mye leting funnet én avbitt blomsterstengel og 14 rosetter av solblom i 2020. Dette står i sterk kontrast til 500 blomsterstengler i 2001 og ca. 2000 rosetter (uvisst hvor mange som blomstret) i 2012. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Vaksvika, V for Sæter. Her finnes skogglenner som fortsatt har noen solblomplanter. Området er inngjerdet og beites av hester, men forbuskes, og har dessuten oppslag av einstape. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Vaksvika, Vestre Sollia, ovafor fjøset. Her holder en liten solblomklynge fortsatt stand, men gjengroinga lover ikke godt. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia. Dette er en intakt slåttemark som har en intakt solblombestand. Her ble det anslått 500-1000 blomstestengler i år 2000, og 333 i år 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Vaksvika, Øvre Sollia V (samme bruket som forrige bilde). Dette er en intakt slåttemark som har en intakt solblombestand. Her ble det anslått 200 blomstestengler i år 2000, og 140 i år 2020. Foto: JBJ.

Ålesund: Ørskog: Øggarden ved Viset. Denne tidligere slåttemarka gror nå igjen og har dessuten oppslag av platanlønn. I 2000 ble det funnet flere hundre blomstrende solblomstengler her. Tross gjengroing ble det likevel funnet én solblomplante i 2020, men den har relativt dårlige utsikter her. Foto: JBJ.

5 KILDER

- Artsdatabanken 2015. Norsk rødliste for arter. <http://www.artsdatabanken.no/Rodliste>. Sitert 15.11.2020.
- Artsdatabanken 2020. Arter på nett. Solblom. <https://www.artsdatabanken.no/Pages/168480/Solblom>. Sitert 15.11.2020.
- Artsdatabanken & GBIF 2020. Artskart. <http://artskart.artsdatabanken.no/> Sitert siste gang 15.11.2020.
- Bjøreke, K. 1997. Factors influencing reproduction and population structure in *Arnica montana* L. (Asteraceae) in SE Norway. Cand. scient. thesis, Botanical garden and museum, Univ. of Oslo.
- Bratli, H., Evju, M., Jordal, J.B., Skarpaas, O. & Stabbetorp, O.E. 2014. Hotspot kulturmarkseng. Beskrivelse av habitatet og forslag til nasjonalt overvåkingsopplegg fra ARKO-prosjektet. NINA Rapport 1100. 76 s.
- Falniowski, A., Bazos, I., Hodálová, I., Lansdown, R. & Petrova, A. 2011. *Arnica montana*. The IUCN Red List of Threatened Species 2011: e.T162327A5574104. <https://dx.doi.org/10.2305/IUCN.UK.2011-1.RLTS.T162327A5574104.en>. Sitert 15.11.2020.
- Holtan, D. 2011a. Supplerande kartlegging av naturtyper i Stranda kommune. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernveddelinga, rapport nr. 4 - 2011: 75 s. ISBN 978-82-7430-208-2.
- Holtan, D. 2011b. Skjøtselsplan for Ansok slåttemark, Stranda.
- Holtan, D. 2011c. Supplerande kartlegging av naturtyper i Skodje kommune i 2011. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernveddelinga, rapport nr. 3 - 2012: 110 s. ISBN 978-82-7430-248-8.
- Holtan, D. 2011d. Skjøtselsplan for Sollia (øst) slåttemark, Ørskog.
- Holtan, D. 2011e. Skjøtselsplan for Sollia (øvre) slåttemark, Ørskog.
- Holtan, D. 2011f. Skjøtselsplan for Øggarden slåttemark, Ørskog.
- Holtan, D. 2011g. Skjøtselsplan for Bårdsgjerde slåttemark, Ørskog.
- Holtan, D. 2011h. Skjøtselsplan for Røysetsetra slåttemark, Stordal.
- Holtan, D. 2011i. Skjøtselsplan for Javollsetra slåttemark, Stordal.
- Holtan, D. 2011j. Skjøtselsplan for Lien slåttemark, Stordal.
- Holtan, D. 2013a. Supplerande kartlegging av naturtyper i Ørskog kommune i 2012. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernveddelinga, rapport nr. 1 – 2013. 90 s. ISBN 978-82-7430-259-4
- Holtan, D. 2013b. Skjøtselsplan for Storsetra slåttemyr, Skodje kommune, Møre og Romsdal.
- Holtan, D. 2013c. Skjøtselsplan for Li slåttemark, Ørskog kommune, Møre og Romsdal.
- Holtan, D. & Grimstad, K. J. 2001. Biologisk mangfold i Stranda kommune. Kartleggingsrapport 2000. Stranda kommune, rapport. 127 s. + kart.
- Holtan, D. & Gaarder, G. 2012. Kartlegging av solblom i slåttemyrer på Sunnmøre. Miljøfaglig Utredning, rapport 2012:33. 40 s. ISBN 978-82-8138-605-1.
- Jordal, J.B. 2011. Supplerande kartlegging av naturtyper i kulturlandskapet i Norddal og Stranda i 2009-2010. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernveddelinga, rapport 2011:01. 201 s.

- Jordal, J. B. & Gaarder, G. 1999. Biologiske undersøkingar i kulturlandskapet i Møre og Romsdal 1992-98. Samlerapport. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Landbruksavd. Rapport nr. 1 - 99: 278 s. + kart.
- Jordal, J. B. & Holtan, D. 2005a. Kartlegging av naturtypar i Ørskog kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 2-2005. 78 s. + kart. ISBN 82-92647-02-3.
- Jordal, J. B. & Holtan, D. 2005b. Kartlegging av naturtypar i Skodje kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 3-2005. 88 s. + kart. ISBN 82-92647-03-1.
- Jordal, J. B. & Wangen, K. 2019. Overvåking av solblom på Søre Sunnmøre, Møre og Romsdal, i 2019. Miljøfaglig Utredning rapport 2019-34. 75 s. ISBN 978-82-345-0006-0.
- Jordal, J. B., Busengdal, S.E. & Holtan, D. 2005. Kartlegging av naturtypar i Stordal kommune. Rapport J. B. Jordal nr. 1-2005. 111 s.
- Jordal, J. B., Holtan, D., Gaarder, G. & Grimstad, K. J. 2006. Status for solblom *Arnica montana* i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane. Blyttia 64: 213-230. http://www.jbjordal.no/publikasjoner/Solblom_Blyttia200604.pdf
- Melby, M. W. & Gaarder, G., 2001. Verdier i Stordalselva, i Stordal, Norddal, Stranda og Rauma kommuner i Møre og Romsdal. VVV-rapport 2001-47. Utgitt av Direktoratet for Naturforvaltning i samarbeid med Norges vassdrags- og energidirektorat og Fylkesmannen i Møre og Romsdal. 58 s. + vedlegg.
- Miljødirektoratet 2020. Naturbase. www.kart.naturbase.no. Sitert 15.11.2020.
- Moen, A. 1998. Nasjonalatlas for Norge. Vegetasjon. Statens kartverk, Hønefoss.
- Norderhaug, A., Hansen, S. & Jordal, J.B. 2004. Storfjordprosjektet - Fagrapport om kulturlandskap i indre Storfjorden og om utfordringar for forvaltninga. Møre og Romsdal fylke, landbruksavdelinga. Rapport nr. 1-2004. 240 s.
- Oldervik, F.G. & Folden, Ø. 2011a. Skjøtselsplanar for to slåttemarkar i Stranda kommune i Møre og Romsdal fylke; Habostaddalen Arneberg og Arneberg aust.
- Oldervik, F.G. & Folden, Ø. 2011b. Skjøtselsplan for Fausa: Brune, Stranda kommune Møre og Romsdal Fylke. Bioreg AS rapport 2011: 26. ISBN; 978-82-8215-173-3.
- Skogen, A. & Odland, A. 1989. Flora og vegetasjon i Stordalsvassdraget på Sunnmøre. Univ. i Bergen, Bot. Inst. Rapp. 27:1-109.
- Vesterbukt, P. 2017a. Reviderte skjøtselsplaner for slåttemark: Klevberg og Arneberg. Stranda kommune, Møre og Romsdal fylke. NIBIO Rapport 4/68/2018, 43 s. ISBN 978-82-17-02106-3.
- Vesterbukt, P. 2017b. Skjøtselsplan for Vagsvika: Sollia, austre del, slåttemark, Ørskog kommune, Møre og Romsdal fylke.
- Vikane J.H. 2006. Performance and demography of the declining long-lived perennial species *Arnica montana* in north-western Norway. Master thesis, University of Bergen, Norway.
- Vikane J.H., Rydgren K., Jongejans E. & Vandvik V. 2020. Rainfall and temperature change drive *Arnica montana* population dynamics at the Northern distribution edge. *Oecologia* 191(3): 565-578. doi: 10.1007/s00442-019-04519-5.

Miljøfaglig Utredning AS ble etablert i 1988. Firmaets hovedformål er å tilby miljøfaglig rådgivning. Virksomhetsområdet omfatter blant annet:

- Kartlegging av naturmangfold
- Konsekvensanalyser for ulike tema, blant annet: Naturmangfold, friluftsliv, reiseliv og landbruk
- Utarbeiding av forvaltningsplaner for verneområder
- Utarbeiding av kart (illustrasjonskart og GIS)
- FoU-virksomhet
- Foredragsvirksomhet

Hjemmeside: www.mfu.no

Org.nr.: 984 494 068 MVA